

**Estudi Comparatiu:
l'ordre de constituents en
les oracions interrogatives
del castellà, l'alemany i el
xinès.**

Aida Jorba López

Tutor/a: Mercè Lorente
Seminari 102: Descripció i Comparació de Llengües

Curs 2014-2015

Agraïments

En primer lloc, m'agradaria donar les gràcies, en general, a totes aquelles persones que han aportat el seu granet de sorra durant el procés del Treball de Fi de Grau, atès que sense la seva col·laboració aquest treball no hagués estat el mateix. Concretament, vull agrair l'ajuda de la Xu Yingfeng, de la Maria Wirf, de la Tania Singer i d'en Florian Weber. En segon lloc, vull agrair la col·laboració d'en Jordi Canalda de l'Institut de Canet de Mar.

En tercer lloc, vull donar les gràcies a la meva tutora, la Mercè Lorente per orientar-me i guiar-me en tot moment. Agrair, també, la paciència dels meus pares i de la meva germana en aquests sis mesos. Finalment, m'agradaria donar les gràcies a en Marc Barnés que ha compartit amb mi els nervis finals.

Dedicatòria

A una persona que m'ensenyà a lluitar per aconseguir els propòsits, a una persona que fou un gran pilar a la meva vida, al meu tiet, Joan López. Malgrat ja no el puguis llegir, te'l dedico.

.

Abstract

The purpose of this work is to do a first approach from a comparative analysis of the most usual interrogative sentences in three typologically different languages: Spanish, German and Chinese. Previous experiences as a learner of these languages are the main motivation of this project, since the order of syntactic constituents in interrogative sentences in each language shows significant differences at first sight. In other words, Spanish is more flexible than German, while Chinese is strict and the word order is necessary to determinate the meaning of the sentence. To carry out this work, the study area is bounded to the order of syntactic constituents of the direct interrogatives, leaving aside the rhetoric and indirect interrogatives, among others. In addition, we focused mainly on two types of movement: WH movement and V2 movement. The project has two sections. First one is based on reference work to describe the different types of interrogative sentences, while the second is the comparative analysis, which is developed in the theoretical framework of generative grammar of Noam Chomsky (1981). As a result of the comparison we found that despite they are different kinds of languages, German and Spanish have the WH movement, which occurs in partial interrogative sentences, while the Chinese has not this movement because the wh- element remains *in situ*. As a characteristic of the German there is the V2 movement. Chinese language needs morphological elements (particles) in order to construct interrogative sentences. Thus, the peculiarities of each language affect the learning process of new ones. In other words, a Catalan speaker does not have the same difficulties to learn Chinese than a German speaker, since there is not the same structural distance.

Key words: V2 movement, WH movement, interrogative sentences, generative grammar, α movement, word order, government and binding

“Colorless green ideas sleep furiously.”

Noam Chomsky 1957
Syntactic Structures

TAULA DE CONTINGUTS

1.	INTRODUCCIÓ.....	1
2.	MARC TEÒRIC.....	3
2.1.	Teoria de la Recció i del Lligam	3
2.2.	Nivells de representació intern del sistema computacional	3
2.2.1.	Teoria de la X-barra	4
2.3.	Els moviments sintàctics	5
2.3.1.	Restriccions i raons de moviment	6
3.	METODOLOGIA.....	8
4.	DESCRIPCIÓ DE LES ORACIONS INTERROGATIVES	9
4.1.	Les oracions interrogatives en castellà	9
4.1.1.	Oracions interrogatives parcials.....	9
4.1.2.	Oracions interrogatives múltiples o complexes	10
4.1.3.	Ecopreguntes.....	11
4.1.4.	Oracions interrogatives totals	11
4.1.5.	Oracions interrogatives disjuntives.....	11
4.1.6.	Oracions interrogatives confirmatives o orientades.....	12
4.2.	Les oracions interrogatives en alemany.....	12
4.2.1.	W-Verbzweitsätze	12
4.2.2.	Més d'una W-Verbzweitsätze en una oració	13
4.2.3.	Echofragesätze	13
4.2.4.	Verberstsätze	14
4.2.5.	Alternativfragen	14
4.3.	Les oracions interrogatives en xinès	14
4.3.1.	Contextualització del xinès.....	15
4.3.2.	Oracions interrogatives parcials.....	17
4.3.2.1.	Oracions interrogatives parcials amb pronoms interrogatius	17
4.3.2.2.	Oracions interrogatives parcials amb la partícula ne 呢.....	20
4.3.3.	Oracions interrogatives generals	21
4.3.3.1.	Oracions interrogatives amb la partícula modal 吗 ma	21
4.3.3.2.	Oracions interrogatives amb la partícula 吧 ba	22
4.3.3.3.	Oracions interrogatives amb la partícula modal 啊 a	23

4.3.3.4.	Oracions interrogatives amb els conjunts 好吗 hǎo ma, 行吗 xíng ma, 对吗 duì ma i 可以吗 Kěyǐ ma.	23
4.3.4.	Oracions interrogatives disjuntives.....	23
4.3.5.	Oracions interrogatives afirmatives-negatives	23
5.	ANÀLISI COMPARATIVA.....	26
5.1.	BLOC 1: Anàlisi comparativa castellà-alemany	26
5.1.1.	Oracions interrogatives parcials.....	26
5.1.1.1.	El trasllat QU o WH en castellà i alemany	27
5.1.1.2.	El moviment V2 en alemany.....	36
5.1.2.	Oracions interrogatives múltiples o complexes	38
5.1.3.	Ecopreguntes.....	38
5.1.4.	Oracions interrogatives totals.....	39
5.1.5.	Oracions interrogatives alternatives	40
5.1.6.	Reflexió.....	40
5.2.	BLOC 2: Anàlisi comparativa del Bloc 1 (castellà-alemany) i xinès	41
5.2.1.	Recordatori.....	42
5.2.2.	Oracions interrogatives parcials.....	42
5.2.3.	Les oracions interrogatives parcials amb un element interrogatiu	42
5.2.4.	Oracions interrogatives parcials amb la partícula 呢 ne.....	43
5.2.5.	Oracions interrogatives múltiples o complexes	44
5.2.6.	Ecopreguntes.....	45
5.2.7.	Oracions interrogatives totals.....	45
5.2.8.	Oracions interrogatives disjuntives.....	47
5.2.9.	Oracions interrogatives afirmatives-negatives	47
5.2.10.	Reflexió.....	48
6.	CONCLUSIONS	49
7.	BIBLIOGRAFIA.....	51

1. INTRODUCCIÓ

Com és sabut, el castellà¹, l'alemany i el xinès són llengües que no pertanyen a la mateixa família lingüística i que, per tant, divergeixen en molts aspectes de la gramàtica (morfologia, semàntica, sintaxi, etc.). En aquest sentit, experiències precedents com a aprenent d'aquestes llengües són la motivació principal a l'hora d'emprendre el camí de recerca del treball de fi de grau present. Així, aquestes experiències ens han aproximat al que és el nostre objecte d'estudi. Hem volgut dedicar aquest estudi comparatiu a un aspecte força complex, des del nostre punt de vista, com és l'ordre dels constituents sintàctics en les oracions interrogatives de les tres llengües proposades: el castellà com a representant de les llengües romàniques, l'alemany com a representant de les llengües germàniques i el xinès com a representant de les llengües sinotibetanes.

Hem proposat aquestes tres llengües pel fet que presenten un ordre de constituents, a primera vista, força diferents entre si. Partint del nostre coneixement previ com a aprenent d'aquestes tres llengües, podem dir que les llengües romàniques són llengües força flexibles, ja que permeten combinacions en l'ordre estructural d'una oració sense necessitat que el significat variï estrictament o prengui un altre sentit. En canvi, les llengües germàniques són llengües que compten amb una estructura força rígida en comparació amb les llengües romàniques, mentre que el xinès és una llengua rígida i, a més, l'ordre dels constituents és clau per determinar el significat complet de l'oració.

Per a dur a terme aquest treball, s'ha acotat l'àrea d'estudi a l'ordre dels constituents sintàctics en les oracions interrogatives de les tres llengües esmentades anteriorment. Per tal de delimitar encara més el treball, només tractem les oracions interrogatives directes que són les més usades pel parlant, és a dir, les oracions interrogatives parcials, les múltiples, les ecopreguntes, les totals i les disjuntives. A més, ens focalitzem sobretot en dos tipus de moviment: el trasllat QU i el moviment V2.

Així doncs, aquest estudi pretén observar, mitjançant la comparació entre les oracions interrogatives seleccionades de cada llengua, les semblances i diferències per poder arribar a una sèrie de conclusions que ens puguin ajudar a entendre millor les característiques de cada una de les llengües. L'objectiu és, per tant, fer notar que les

¹ Parlem de castellà i no d'espanyol, atès que només tractem la varietat peninsular.

particularitats de cada llengua afecten l'aprenentatge d'una nova llengua. A tall d'exemple, trobem que a l'hora d'aprendre xinès les dificultats no són les mateixes per un estudiant amb el català o el castellà com a llengua materna que amb l'alemany, el rus o el japonès. Així, nosaltres partim del punt que s'ha de donar importància a la llengua que es vol aprendre, però també s'ha de considerar la llengua materna, per tal de determinar i enfocar l'aprenentatge cap allò que, per exemple, suposa una distància estructural més gran.

Pel que fa a l'estructura del treball, en primer lloc, exposarem el marc teòric (§ 2) i la metodologia emprada (§ 3). En segon lloc, presentarem una breu descripció de les classes d'oracions interrogatives més usuals en cada una de les tres llengües, que ens servirà per delimitar l'objecte d'estudi (§ 4). En tercer lloc, plantejarem l'anàlisi comparativa, basada en els criteris del marc teòric escollit (§ 5). Aquesta anàlisi es troba dividida en dos grans blocs. El primer bloc és una anàlisi entre les llengües romàniques i la llengua alemanya com a representant de les llengües germàniques (§ 5.1). El segon bloc és una anàlisi entre el primer bloc i el xinès (§5.2). Per acabar, exposarem les conclusions finals que se'n deriven d'aquesta anàlisi comparativa i apuntarem algunes qüestions que queden obertes per a treballs posteriors (§ 6).

2. MARC TEÒRIC

El nostre estudi comparatiu s'inscriu en el marc teòric de la gramàtica generativa de Noam Chomsky. Ens hem basat en el model descrit a *Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures* de Noam Chomsky (1981).

Per tal de contextualitzar, recalquem que la gramàtica generativa és aquella que utilitza regles transformacionals o altres mecanismes per tal de representar el desplaçament dels constituents o altres fenòmens del llenguatge natural, postulant que aquests mecanismes bàsics són comuns en totes les llengües. A més, aquesta gramàtica descriu una construcció en termes de constituents sintàctics jeràrquicament ordenats² (Chomsky, 1993). En el següent apartat descriurem les característiques principals de la Teoria de la Recció i del Lligam, teoria en la qual ens basarem per dur a terme l'anàlisi comparativa.

2.1. Teoria de la Recció i del Lligam

Tal com hem avançat, la teoria en la que ens hem centrat és la de *Government and binding* (Teoria de la Recció i del Lligam). Les condicions d'una bona formació de les oracions es deriven, segons aquesta teoria, d'un conjunt de principis generals postulats dins del model com un conjunt de mecanismes. Aquests mecanismes s'apliquen a dos nivells de representació interns del sistema computacional. Aquests dos nivells són l'Estructura P³ i l'Estructura S.⁴

A continuació exposarem els trets més rellevants per a la nostra anàlisi que són, per una banda, aquests nivells, mentre que, per altra banda, explicarem els diferents tipus de moviments sintàctics. El propòsit d'aquest apartat és que el lector es vagi familiaritzant amb alguns conceptes de cara a l'anàlisi sintàctica que es durà a terme posteriorment (§ 5.1 i 5.2).

2.2. Nivells de representació intern del sistema computacional

Així doncs, seguint la Teoria de la Recció i del Lligam, postulem que l'oració es construeix a partir de l'aplicació de principis sobre determinats elements que seran projectats des del lexicó en una Estructura P. Els mecanismes que s'encarreguen de

² Una representació jeràrquica no implica ordre lineal.

³ L'Estructura Superficial és un dels nivells reconeguts en la gramàtica generativa i és fruit de les transformacions o moviments realitzats sobre l'Estructura Profunda.

⁴ L'Estructura Profunda és un dels nivells reconeguts en la gramàtica generativa i que radica en ser una estructura primitiva i simple a partir de la qual es pot dur a terme el moviment α .

projectar la informació lèxica són la Teoria de la X' (teoria X en barra) i la Teoria θ (teoria temàtica).

De l'Estructura P se'n deriva una Estructura S a partir dels desplaçaments d'alguns constituents sintàctics. Chomsky (1981) postula que sempre que es respectin les condicions de bona formació per a l'Estructura S qualsevol element pot ser desplaçat a qualsevol part de l'oració. Aquesta operació és coneguda en la gramàtica generativa com a moviment α . Aquestes condicions que s'han de respectar són formalitzades en tres teories que són: la teoria del cas, la teoria del lligament i la teoria del control. Una vegada derivada una Estructura S, aquesta es deriva a una (FF) Forma Fonètica⁵ i a una (FL)⁶ Forma Lògica, però no entrarem en aquests termes, ja que no ens interessa pel nostre treball (per a més informació, vegeu: Liliane Haegeman, 1994).

2.2.1. Teoria de la X-barra

Per poder centrar-nos en els moviments sintàctics existents en les oracions interrogatives cal, primer, fer constar que Chomsky (1981) a través de la teoria X en barra postula que tot sintagma és la màxima projecció d'un nucli (endocentricitat) i que aquest nucli es projecta dues vegades (binarisme) i rep un modificador en cada projecció.

Per tant, si X designa un tipus de nucli, el sintagma X es descompon de la següent manera:

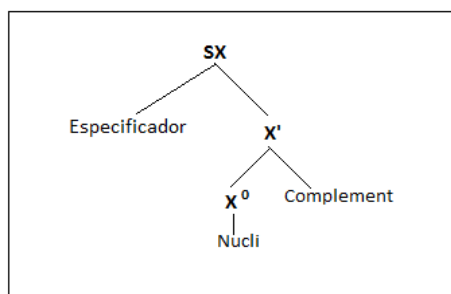

Fig. 1. Descomposició d'un Sintagma X

Així, SX és la projecció màxima, X' és la intermèdia i X^0 és la mínima. Un nucli X es projecta al nivell X' al rebre com a modificador a un *complement*. X' rep com a modificador un *especificador*. A més, X' pot rebre optativament un *adjunt* sense

⁵ FF: nivell de representació extern al sistema computacional que s'encarrega de l'assignació fonètica

⁶ FL: igual que la Forma Fonètica, la Forma Lògica és un nivell de representació extern al sistema computacional, però que s'encarrega de la interpretació semàntica.

modificar la naturalesa de la projecció intermèdia (§ fig. 1). Els constituents d'una derivació mitjançant la teoria X' poden portar a tres tipus de relació estructural que són rellevants per a la teoria sintàctica i són: el domini, el comandament-C i la recció (per a més informació, vegeu: Liliane Haegeman, 1994 i/o Ignacio del Bosque, 2009).

2.3. Els moviments sintàctics

Un moviment sintàctic és un procés on el constituent sintàctic apareix inserit en una posició diferent de la seva posició natural. Aquest moviment tant pot ser que sigui opcional com obligatori. Per exemple, un moviment obligat en castellà o català és quan en una interrogativa l'element interrogatiu es col·loca en primer lloc. Observem que si comparem les dues oracions següents, es mostra com els elements poden aparèixer fora de la seva posició natural.

(1a) – De qui creus tu que estan parlant aquelles dones?

(1b) – Crec que aquelles dones estan parlant d'en Jaume

Notem que l'oració (1b) podria ser perfectament una resposta de l'oració interrogativa (1a). Com podem veure, el constituent *de qui* de la primera oració exerceix un paper sintàctic anàleg al de *d'en Jaume* en la segona oració. Tot i això, veiem que la posició que ocupa *de qui* no és la mateixa que ocupa *d'en Jaume* en l'oració enunciativa, sinó que és molt diferent. Així doncs, veiem com hi ha hagut un moviment sintàctic. A més, trobem que també hi ha un canvi d'ordre, és a dir, la inversió que hi ha entre *estan parlant* i *aquelles dones* comparant l'oració interrogativa de l'oració enunciativa. Per a què una oració interrogativa com la (1a), és a dir, una oració interrogativa parcial, estigui ben formada és necessari que hi hagi aquests dos moviments. (basat en Del Bosque, 2009).

Recordem que aquest exemple és aplicat al català i al castellà, és per això que a través de l'estudi dels diferents moviments sintàctics existents analitzarem les tres llengües d'estudi. D'aquesta manera sabrem si aquests moviments es donen en totes tres llengües o si cada una d'elles té les seves particularitats.

En la gramàtica generativa, quan un element és desplaçat de la seva posició natural queda una traça sintàctica del moviment en la posició original del trasllat. La seva presència és evidenciada pel fet que cap altre element pot ocupar la posició de l'element

que ha estat desplaçat. Per tant, una traça sintàctica és una posició sintàctica que coincideix amb la posició original d'aquell element que ha estat desplaçat. A continuació presentem un exemple amb l'oració declarativa *En Joan diu això* i la seva versió transformada *Què diu en Joan?* on podem apreciar la relació de significat entre les dues oracions.

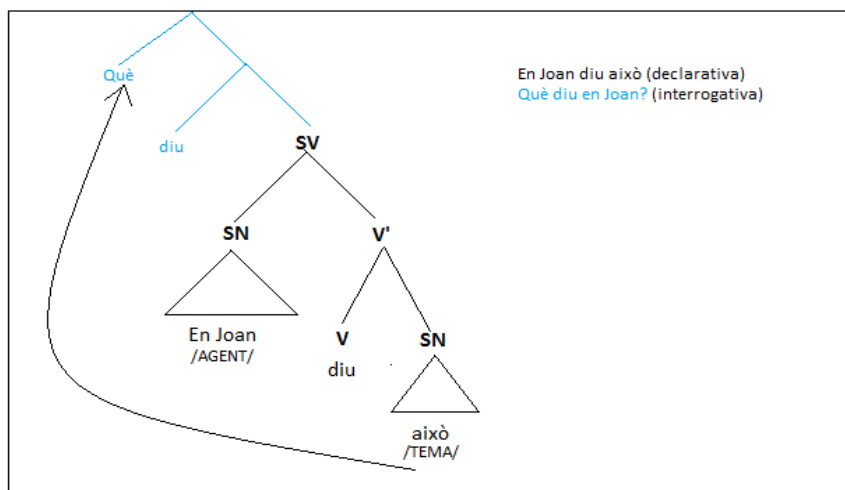

Fig. 2. Arbre sintàctic de les dues oracions proposades anteriorment

2.3.1. Restriccions i raons de moviment

Existeix un estudi sobre les restriccions en els moviments de les oracions que és conegut com la hipòtesi de localitat del moviment (discutit en Manzini, 1992). Aquesta hipòtesi, com el nom indica, assumeix que un moviment ha de respectar la condició de localitat. En altres paraules, aquesta hipòtesi vol donar a entendre per què certs moviments són restringits.

Pel que fa a les raons d'un moviment sintàctic existeixen dues hipòtesis. La més extensa i proposada per Chomsky (1995) és que el desplaçament està dirigit per raons morfològiques i interpretatives. L'altra hipòtesi és que el moviment està dirigit per raons purament estructurals, però aquesta hipòtesi és una versió més dèbil de la teoria de l'antisimetria (Moro, 2000), per tant, no entrarem en aquest tema.

Existeixen diferents tipus de moviment sintàctic. Aquests són classificats segons quin tipus de constituent sintàctic és traslladat i quin tipus de posició final adoptarà el constituent que ha estat desplaçat. La gramàtica generativa assumeix que només els nuclis i els sintagmes es poden desplaçar.

Els moviments més comuns i els que ens interessen de cara l'anàlisi són el Trasllet QU (la categoria desplaçada és el sintagma) i el Moviment V2 (la categoria desplaçada és el nucli del sintagma). El trasllat QU, també conegut com a moviment interrogatiu, és necessari en les llengües indoeuropees en les oracions interrogatives directes, on l'element pel qual es pregunta ha d'anar en primera posició dins de l'oració. El moviment V2, com el seu nom indica, és el moviment que apareix en les llengües V2, que són la gran majoria de les llengües germàniques. L'explicació pertinent de cada moviment sintàctic serà explicat més endavant en l'apartat d'anàlisi (§ 5).

3. METODOLOGIA

Per poder dur a terme un estudi comparatiu, necessitem dades que il·lustrin l'objecte d'estudi. En el cas del nostre treball, vam creure oportú basar-nos en obres de referència on es descriuen els diferents tipus d'oracions interrogatives. A partir d'aquestes obres hem extret els exemples pertinents per poder realitzar l'anàlisi. Tot i això, quan no hem trobat un exemple que il·lustri allò que expliquem l'oració ha estat inventada per nosaltres. El motiu principal que ens va portar a fer l'anàlisi a partir de dades ja donades és el fet que probablement algunes llengües compten amb oracions interrogatives que en altres llengües no existeixen. Per tal de delimitar el nostre estudi, hem escollit analitzar els tipus d'oracions interrogatives més usuals de cada llengua, deixant, així, de banda les oracions interrogatives indirectes i aquelles que prenen un significat més pragmàtic, com ara les oracions retòriques.

La metodologia que s'ha seguit es fomenta, com ja hem comentat en l'apartat de marc teòric, en Chomsky (1981). Aquest treball es divideix en dues grans seccions. La primera secció és la descripció de les diferents oracions interrogatives en funció de cada llengua (§ 4), mentre que la segona és l'anàlisi comparativa entre les llengües d'estudi (§ 5). L'objectiu és poder contrastar les semblances i diferències entre cada una d'elles i donar compte de la hipòtesi inicial, és a dir, veure si realment les llengües romàniques són més flexibles que les germàniques i si les llengües sinotibetanes són rígides per donar un sentit o altre a l'oració. Així doncs, a continuació presentem la primera secció.

4. DESCRIPCIÓ DE LES ORACIONS INTERROGATIVES

En aquest capítol exposem les diferents oracions interrogatives en cada una de les llengües d'estudi. La primera llengua que descrivim és el castellà, la segona, l'alemany i la tercera i última, el xinès. Hem escollit descriure-les i, posteriorment analitzar-les, en aquest ordre perquè creiem que serà més còmode pel lector, atès que segurament està més familiaritzat amb les llengües romàniques i/o germàniques que no pas amb les llengües sinotibetanes. Tot seguit exposarem les oracions interrogatives en castellà.

4.1. Les oracions interrogatives en castellà⁷

Les oracions interrogatives se solen dividir, en castellà, en dos grans grups: les oracions interrogatives directes i les oracions interrogatives indirectes. Les oracions interrogatives directes són enunciats interrogatius, mentre que les indirectes són una varietat de les oracions subordinades substantives, però com ja hem esmentat aquestes no les tractarem.

Així, les oracions interrogatives directes se solen dividir en totals i parcials. Les oracions interrogatives parcials (§ 4.1.1) són les que presenten un element interrogatiu. Si se'n presenta més d'un aleshores s'anomenen oracions interrogatives múltiples o complexes (§ 4.1.2). En el bloc de les parcials també trobem les ecopreguntes (§ 4.1.3). Dins de les oracions interrogatives totals trobem les de *sí* o *no* (o polars) (§ 4.1.4) i les anomenades oracions interrogatives alternatives o disjuntives (§ 4.1.5).

4.1.1. Oracions interrogatives parcials

En castellà les oracions interrogatives parcials també són denominades pronominals, en un sentit ampli del terme *pronom* que inclou els determinants i adverbis interrogatius. Així doncs, en aquest tipus d'oracions s'introdueixen pronoms, determinants o adverbis interrogatius que són els encarregats de proporcionar la incògnita que ha de ser resolta en la resposta. En són exemples (2), (3) i (4):

(2) ¿ <i>Qué</i> haces hoy por la tarde?	(5) ¿ <i>Quién</i> llamó ayer?	(8) ¿ <i>Qué</i> dijo ella?
(3) ¿ <i>Cuál</i> coche es el tuyo?	(6) ¿ <i>Dónde</i> está <i>Gabriel</i> ?	(9) ¿ <i>Cuándo</i> podría usted recibirme?
(4) ¿ <i>Dónde</i> está tu madre?	(7) *¿ <i>Qué</i> el profesor dijo?	(10) ¿ <i>Cuándo</i> habría él soñado algo así?

⁷ Els exemples d'aquest capítol han estat extrets i/o basats de: Rodríguez Ramalle, Teresa María (2005) *Manual de Sintaxis del Español*. Castalia.

Segons la Real Academia Española, alguns sistemes terminològics anomenen a aquestes construccions interrogatives obertes perquè posen en manifest l'existència d'una sèrie d'opcions, restringides pel tipus d'interrogatiu emprat. D'aquestes opcions s'ha d'escollir una en la resposta. Anàlogament, s'anomena a les oracions interrogatives totals i a les disjuntives interrogatives tancades, ja que l'opció que ha de ser escollida és proporcionada pel propi text (Rodríguez, 2005). Tornant a les oracions interrogatives parcials, el pronom o adverbi interrogatiu (o el grup sintàctic) constitueix el focus de l'oració. Així, el pronom *qué* és el focus de la pregunta *¿qué lees?*. El subjecte de les oracions interrogatives parcials sol anar darrera el verb, menys quan el subjecte és el mateix element interrogatiu, tal com veiem en l'exemple (5).

Per tant, oracions com l'exemple (6) són correctes, mentre que oracions com la (7), on es troba el subjecte posposat al verb, són agramaticals. El subjecte postverbal pot ocupar varies posicions en les interrogatives directes, per exemple, pot aparèixer immediatament després del verb (8), però també pot separar els components d'una perífrasi verbal o d'un temps compost com en (9) i en (10).

4.1.2. Oracions interrogatives múltiples o complexes

Les oracions interrogatives múltiples o complexes són aquelles oracions interrogatives parcials que contenen més d'una paraula interrogativa o grup interrogatiu, sempre i quan cada una de les seves unitats exerceixi una funció sintàctica diferent en la mateixa oració. A tall d'exemple trobem oracions múltiples com (11), (12) i (13):

(11) *¿Quién dijo qué?*

(13) *¿A quién le vamos a dar qué cosa?*

(12) *¿Quién se va a dónde?*

(14) *¿Quién descubrió cómo lo mataron?*

Totes aquestes oracions consten d'un element interrogatiu o un grup interrogatiu en posició preverbal i d'un o més elements interrogatius en posició postverbal. Aquest tipus d'oracions es manifesten per enunciar la incertesa del parlant sobre allò que s'ha afirmat en el discurs previ o allò que es coneix a partir de l'experiència immediata. No

es consideren interrogatives múltiples les oracions on els dos elements interrogatius modifiquen a verbs diferents com en (14).

4.1.3. *Ecopreguntes*

Les oracions interrogatives eco anomenades també ecopreguntes són preguntes que demanen un aclariment. A tall d'exemple podem observar el diàleg de (15). S'usa sovint les preguntes com a rèpliques d'altres enunciats siguin o no interrogatius. Els pronoms i els adverbis interrogatius així com també els grups que formen poden construir enunciats. Expressions com *¿qué?*, *¿cómo?*, *¿para quién?*, *¿desde cuándo?* s'usen com a resposta o com a rèplica.

- (15) -Llamó esta mañana tu prima la Isa
-¿Quién?

4.1.4. *Oracions interrogatives totals*

Les oracions interrogatives totals anomenades *de sí o no* són aquelles on es contraposen dues opcions antagòniques. A tall d'exemple en *¿Tienes sed?* s'entén *¿Tienes sed o no?*.

Així doncs, observem que les oracions interrogatives totals sol·liciten que s'esculli entre dues opcions diferenciades per la negació. Per tant, en una oració com la (16) constitueix un enunciat que sol·licita a algun interlocutor que esculli entre les opcions *estoy cansado* i *no estoy cansado*. Tot i això, el destinatari podria respondre d'altres maneres com, per exemple, *no sé, tal vez, ¿por qué lo preguntas?*, etc.

- (16) *¿estás cansado?*

4.1.5. *Oracions interrogatives disjuntives*

En el cas de les oracions interrogatives alternatives o disjuntives s'escull entre dues o més opcions com per exemple en (17) o (18). Hem de considerar que les dues o més opcions que s'exposen no són idèntiques, sinó que s'escull només a una de les opcions que la conjunció *o* enllaça: *¿Es hoy viernes o sábado?*. Com es pot veure, les preguntes alternatives no poden ser contestades amb un *sí* o un *no*, però no deixen de ser totals perquè contenen la totalitat de la informació que es presenta com a pertinent. En aquest sentit, la seva funció consisteix en sol·licitar que s'esculli una part de l'enunciat interrogatiu.

- (17) *¿Prefieres este libro o la libreta?*

- (18) *¿Viajarás a Roma, a París o a Londres?*

4.1.6. Oracions interrogatives confirmatives o orientades

Hem decidit incloure aquest tipus d'oració interrogativa, tot i tenir un valor pragmàtic. El motiu que ens ha portat a decidir incloure-les és el fet que aquestes interrogatives ens serviran per comparar les oracions interrogatives del xinès.

Així doncs, les oracions interrogatives confirmatives són aquelles on l'emissor entén que posseeix raons per pensar que algun estat de coses és cert i sol·licita al seu interlocutor la informació necessària per confirmar-ho. Així, quan una persona pregunta per exemple (19) no vol expressar el contingut corresponent a (20), sinó que es podria parafrasejar com en (21).

(19) *¿estás enfermo?*

(20) *¿estás enfermo o no*

(21) *Estás enfermo ¿no?*

Els apèndixs confirmatius, també anomenats apèndixs interrogatius són expressions de reforç amb les que es conclou una asseveració, com en: *Vendrás a la fiesta, ¿verdad?*. En castellà existeix una gran varietat d'aquestes unitats: *¿no?*, *¿verdad?*, *¿vale?*, *¿ves?*, *¿eh?*, etc.

4.2. Les oracions interrogatives en alemany⁸

En alemany, les oracions interrogatives se solen dividir en dos grans grups: els *w-Verbzweitsätze* (oracions interrogatives que amb el verb en segona posició dins de l'oració) (§ 4.2.1) i els *Verberstsätze* (oracions interrogatives que compten amb un verb a l'inici d'oració) (§ 4.2.4). Per tant, trobem una classificació semblant a la del castellà, és a dir, les *w-Verbzweitsätze* són les oracions interrogatives parcials i les *Verberstsätze* són les oracions interrogatives totals. Com a l'apartat anterior, també tractarem les oracions interrogatives múltiples (§ 4.2.2), les ecopreguntes (§ 4.2.3) i les disjuntives (§ 4.2.5).

4.2.1. W-Verbzweitsätze

⁸ Els exemples d'aquest capítol han estat extrets i/o basats de: Weinrich, Harald (1991) *Textgrammatik der deutschen Sprache*. DUDEN.
Engel, Ulrich (2009) *Deutsche Grammatik. Neubearbeitung*. Iudicium

Un *w-Fragesatz* o *w-Interrogativsatz* (oració interrogativa *qu*) és un sintagma que compta amb un *w-Wort* (una paraula *qu*). Entenem per una *w-Wort* un pronom interrogatiu, un mot determinant o un adverbi. En alemany el verb conjugat es troba entre la *w-Phrase* (frase *qu*) i la resta de l'oració (si existeix). A continuació mostrarem alguns exemples d'oracions interrogatives parcials en alemany:

(22)

Wer kommt? (Mögliche Antwort: Der Postbote)
Qui ve? (Possible resposta: el carter)

(23)

Was legst du auf den Tisch? (Mögliche Antwort:
Das Buch.)
Què deixes sobre la taula? (Possible resposta: el
llibre)

(24)

Welches Buch hätte ich auf den Tisch legen sollen?
(Mögliche Antwort: Das dicke Buch.)
Quin llibre hauria d'haver posat sobre la taula?
(Possible resposta: el llibre gruixut)

(25)

Wohin soll ich das Buch legen? (Mögliche Antwort:
Auf den Tisch)
A on he de posar el llibre? (Possible resposta: a la
taula)

Com observem amb cada un d'aquests exemples, trobem sempre en primera posició el *w-Wort*, seguit del verb finit, el qual sempre ha d'aparèixer en segona posició i la resta de l'oració.

4.2.2. *Més d'una W-Verbzweitsätze en una oració*

Tal com hem vist en castellà, en una oració interrogativa pot haver més d'un element interrogatiu, és a dir, una altra possibilitat és preguntar diverses coses en una sola oració incloent diferents elements *qu*, segons allò què es vulgui saber. Tot seguit la següent oració exemplifica el que acabem d'explicar:

(26)

Wer hat was wohin gelegt? (Mögliche Antwort: **Anna hat das Buch auf den Tisch gelegt und Otto das Heft auf den Fernseher**)
Qui ha deixat **què a on**? (Possible resposta: **L'Anna** ha deixat **el llibre sobre la taula** i **l'Otto el quadren a sobre la televisió.**)

4.2.3. *Echofragesätze*

Les ecopreguntes, en alemany *Echofragesätze*, són aquelles preguntes que s'expressen quan creus que no has entès de manera correcta allò que et diuen. Tal com veiem en (27).

(27) Du bleibst wirklich acht Wochen in New York?
Realment et quedaràs vuit setmanes a Nova York?

Les ecopreguntes poden incloure sintagmes qu (*w-Phrase*), però no van en primera posició, sinó que només es troben al camp interior de l'oració. (28) i (29) exemplifiquen aquest fet:

(28) Du bleibst [wie lange] in New York?
Et quedes [quan de temps] a Nova York

(29) Ich soll [was] auf den Tisch legen?
Hauria [què] de deixar a la taula?

4.2.4. *Verberstsätze*

Com s'ha comentat anteriorment, un *Verberstsatz* és una oració interrogativa amb un verb conjugat, és a dir, finit a principi d'oració. Existeixen altres denominacions per aquest tipus d'oracions: *Verberstfragesatz* o *Verberstinterrogativsatz*. La funció de les oracions interrogatives amb verb en primera posició és la d'expressar una qüestió d'elecció, en altres paraules, una *Verberstsatz* és una pregunta que ha de ser resposta amb un *ja* (sí) o amb un *nein* (no). És el que anomenen un *Ja/Nein-Fragesatz*, una oració interrogativa sí/no. A continuació mostrem un parell d'exemples:

(30) Soll ich das Buch auf den Tisch legen? (Mögliche Antwort: Nein)
Hauria de deixar el llibre sobre la taula? (Possible resposta: No)

(31) Hast du das Buch auf den Tisch gelegt? (Mögliche Antwort: Ja, sicher!)
Has deixat el llibre sobre la taula? (Possible resposta: Sí, és clar!)

4.2.5. *Alternativfragen*

Dins dels *Verberstsätze* trobem també les *Alternativfragen* (preguntes alternatives) que és el que nosaltres coneixem com a oracions disjuntives. Els exemples (29) i (30) mostren com s'estructuren les oracions disjuntives en alemany. Es pot observar com les *Alternativfragen* són formades a partir de dos o més *Verberstsätze* unides per la conjunció *oder* (o).

(32) Nimmst du Reis oder Kartoffeln?
Prens arròs o patates?

(33) Möchten Sie das Auto, oder sollen wir Ihnen den
Preis in Euro auszahlen?
Voleu el cotxe o preferiu que us paguem el premi en
euros?

4.3. Les oracions interrogatives en xinès⁹

⁹ Els exemples d'aquest capítol han estat extrets i/o basats de: Zenghui, Xu i Zhou, Minkang (1997) *Hàn yu yu fa. Gramática China*. Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Un cop hem observat els diferents tipus d'oracions interrogatives existents en castellà i alemany, tenint en compte només els tipus d'interrogatives que hem especificat a la introducció (§ 1), explicarem, a continuació, el tipus d'oracions interrogatives en xinès. Cal recordar que partint des del nostre coneixement com a aprenent de llengües ja veiem notables diferències entre les tres llengües treballades. En un inici, vam comentar que el xinès sembla ser una llengua rígida on l'ordre dels constituents sintàctics és clar per determinar el significat de l'oració. En aquest apartat, descriurem les oracions interrogatives. Hem cregut convenient contextualitzar, en primer lloc, el xinès (§ 4.3.1), ja que és necessari per poder entendre millor les particularitats d'aquesta llengua.

4.3.1. Contextualització del xinès

El xinès mandarí és una llengua sinítica¹⁰, considerada la varietat estandarditzada i la llengua oficial de la República Popular de la Xina i de la República de la Xina. És llengua cooficial a Singapur tot i que és parlada a molts altres països.

La gramàtica del xinès mandarí és molt similar a la dels altres dialectes xinesos, però s'ha de tenir en compte que hi ha alguns dialectes que són tan diferents que són intel·ligibles entre sí¹¹, aquestes diferències es troben sobretot en el vocabulari i en el to, tot i això la gramàtica és força semblant.

El mandarí és una llengua aïllant que es caracteritza per basar el seu lèxic en la unió de diferents morfemes lliures on cada un té el seu significat, així doncs, es van sumant per formar nous mots, per tant el xinès no té gairebé flexió o morfologia. Per exemple, per dir *coixinet*, es diu primer *coixí* i després *petit*.

La sintaxi depèn de l'ordre dels elements de la frase, tal com veurem més endavant a l'apartat d'anàlisi comparativa. D'aquesta manera, el xinès, tret d'algunes petites excepcions, no compta amb conjugacions, declinacions o altres tipus de flexions lingüístiques, sinó que és a través del context, de partícules auxiliars, de preposicions i de l'ordre de les paraules com es determina el número, el cas o el temps verbal. L'ordre de les paraules és molt important i està determinat per les regles sintàctiques i les

¹⁰ És un grup d'idiomes que pertany a la família de llengües sinotibetanes i es coneix generalment pel xinès. Tot i que es consideren les diferents varietats parlades un mateix idioma, les variacions són comparables a les diferències que podem trobar entre llengües romàniques, per exemple, entre el francès i l'italià.

¹¹ Existeix un debat sobre si anomenar “idiomes” o “dialectes” les diferents parles de xinès, pel fet que algunes són intel·ligibles entre sí. Per això, hi ha una tendència en anomenar-los “grups lingüístics dels idiomes xinesos”, en comptes de “dialectes xinesos”.

variacions. Per exemple el que coneixem en les llengües sintètiques com a hipèrbaton, en xinès origina canvis de significat.

La informació més general, pressuposada pels interlocutors o anterior en el temps precedeix a la informació més particular o recent. El xinès ordena els sintagmes començant pel *tema*, seguit del *comentari*. A més, es caracteritza per l'ús de posposicions en comptes d'anteposicions. Per exemple, en comptes de dir “sobre la taula” es diu “taula-sobre”. És una llengua considerada de tipus SVO, perquè el verb precedeix l'objecte en les oracions simples, però tot i això també té moltes característiques de les llengües SOV. Això és més clar en l'ordre dels mots, és a dir, gairebé tots els modificadors de noms, verbs i adjectius precedeixen la paraula modificada. Una altra de les particularitats de la llengua xinesa és la serialització verbal, és a dir, al contrari de la subordinació, on hi ha una oració principal i una que n'està subordinada dins d'aquesta, l'oració flueix en una seqüència sense que cap verb estigui subordinat a l'altre.

Els classificadors són un altre tret característic del xinès, atès que els substantius són tots incomptables i no canvien morfològicament per diferenciar el nombre, és per això que la utilització d'un classificador és obligatori gramaticalment. Aquestes són algunes de les particularitats d'aquesta llengua. Tot i això, n'hi ha moltes més, però per temes d'espai no les tractarem. Per a més informació vegeu: Xu Zhenghui i Minkang Zhou, 1997.

Pel que fa al tema de l'escriptura, es caracteritza per usar caràcters, anomenats *hànzì*. El conjunt de caràcters no constitueixen un alfabet pròpiament dit, sinó que constitueix un sistema en què cada caràcter és un concepte abstracte de la vida real que es va concatenant per formar paraules i oracions. Alguns dels caràcters tenen un origen fonètic i estan relacionats amb el so de la paraula, mentre que altres són determinats semànticament (Norman, 1986). Per tal de poder entendre aquests caràcters i el seu significat en conjunt dins d'una oració existeix el pinyin¹². Així doncs, a continuació quan exemplifiquem les oracions en xinès sempre les trobarem escrites en caràcters i

¹² El pinyin és el sistema de transcripció fonètica del xinès mandarí (hànyǔ). Aquest sistema ajuda a aquelles persones que no coneixen l'escriptura xinesa a poder pronunciar els caràcters, tot i que també s'usa, per exemple, per poder introduir els caràcters xinesos en els teclats QWERTY a través de programes específics.

transcrites en pinyin junt amb la seva traducció al català, per tal de facilitar la comprensió de les oracions.

Les oracions interrogatives en xinès se solen dividir en tres tipus i són els següents: les oracions interrogatives generals, també anomenades totals, les oracions interrogatives parcials i les oracions interrogatives afirmatives-negatives (§ 4.3.5). En xinès, les oracions interrogatives totals es poden dividir en cinc tipus: les oracions interrogatives amb la partícula 吗 ma (§ 4.3.3.1), les oracions interrogatives amb la partícula 吧 ba (§ 4.3.3.2), les oracions interrogatives amb la partícula modal 啊 a (§ 4.3.3.3) i les oracions interrogatives que usen els conjunts 好吗 hǎo ma o 行吗 míng ma o 对吗 duì ma o 可以吗 kěyǐ ma (§ 4.3.3.4). D'altra banda les oracions interrogatives parcials es divideixen segons si porten pronoms interrogatius (§ 4.3.2.1) o si són oracions interrogatives parcials amb 呢 ne (§ 4.3.2.2). A més, com en les altres tres llengües restants, el xinès també compta amb oracions interrogatives disjuntives (§ 4.3.4).

4.3.2. *Oracions interrogatives parcials*

En aquest apartat parlarem de les oracions interrogatives parcials que poden ser les interrogatives parcials que van acompanyades d'elements interrogatius o les oracions interrogatives parcials que porten la partícula 呢 ne.

4.3.2.1. *Oracions interrogatives parcials amb pronoms interrogatius*

Les oracions interrogatives parcials porten, en general, un pronom interrogatiu que ocupa la mateixa posició que ocuparà, en la resposta, allò que pregunta l'interrogatiu. Aquest tret és molt característic del xinès, en comparació amb les altres llengües.

Els principals elements interrogatius en xinès són: 谁 shuí, 什么 shénme, 哪 nǎ, 怎么 zěnme, 几 jǐ i 多少 duōshǎo, que en català equivalen a: qui, què, quin, com i els dos últims, quant. A part d'aquests elements interrogatius se'n formen d'altres com veurem més endavant amb la combinació de partícules.

A continuació presentarem un exemple amb cada un dels elements interrogatius esmentats anteriorment per a què el lector es pugui fer una idea de com funcionen les oracions interrogatives parcials en xinès:

A. 谁 shuí (QUI)

- (33) 谁是你的老师? 他是我的老师。
 Shuí shì nǐ de lǎoshī? Tā shì wǒ de lǎoshī.
 Qui és el teu professor? Ell és el meu professor.
- (34) 他找谁? 他找王明和丁丽。
 Tā zhǎo shuí? Tā zhǎo Wáng Míng hé Dīng Lì.
 A qui està buscant? Està buscant a Wang Ming i a Ding Li.

B. 什么 shénme (QUÈ)

- (35) 你在想什么? 我在想那幅画儿。
 Nǐ zài xiǎng shénme? Wǒ zài xiǎng nà fú huà er.
 En què estàs pensant? Estic pensant en aquell quadre.
- (36) 什么是幸福? 爱情是幸福。
 Shénme shì xìngfú? Àiqíng shì xìngfú.
 Què és la felicitat? L'amor és felicitat

Quan 什么 shénme s'aplica a la partícula 人 rén, que fa referència a persona, el que s'està preguntant és el nom de la persona en qüestió, però tot i així aquest ús és poc cortès i s'aconsella usar 谁 shuí en comptes de 什么 shénme. En canvi, si es vol preguntar per la relació de parentesc entre dues persones si que s'utilitza 什么 shénme i 人 rén, i no pas 谁 shuí. Per tant, veiem que amb el joc de partícules aconseguim un significat o altre. Per exemple, 什么 shénme seguit de segons quines partícules adopta el significat d'altres pronoms interrogatius. Per exemple, quan va seguit de 时候 shíhou el significat és *quan*, però si va seguit de 地方 dìfang, *on*. També quan va precedit d'un tipus de partícules adopta un altre significat, per exemple quan va precedit de 为 wèi significa *per què* i si va precedit de 为了 wèile significa *per a què*.

- (37) 你什么时候去中国? 我明天去中国。
 Nǐ shénme shíhòu qù zhōngguó? Wǒ míngtiān qù zhōngguó.
 Quan te'n vas a la Xina? Demà aniré a la Xina.
- (38) 他是什么地方人? 他是上海人。
 Tā shì shénme dìfāng rén? Tā shì Shànghǎi rén.
 D'on és ell? Ell és de Shanghai
- (39) 昨天你为什么没来? 你这么做为了什么?
 Zuótiān nǐ wèi shéme méi lái? Nǐ zhème zuò wèile shénme?
 Per què no vas venir ahir? Per a què ho fas així?

C. 哪 nǎ (QUIN)

Aquest pronom interrogatiu sempre va seguit d'un classificador i significa, com ja hem dit, *quin*, però en el cas particular que vagi seguit del classificador 些 *xiē* significa *quins*.

(40) 您在哪个大学学习?
Nín zài nǎge dàxué xuéxí?
A quina universitat estudies?

(41) 哪些是你的书? 这些是我的书。
Nǎ xiē shì nǐ de shū? Zhè xiē shì wǒ de shū.
Quins són els teus llibres? Aquests són els meus llibres

↑ Aquest classificador s'usa per a objectes i persones.

Quan s'usa 哪 *nǎ* amb la partícula 里 *lǐ* o 儿 *ér* es converteix en el pronom interrogatiu *on*, i és sinònim i es pot substituir pel conjunt que ja hem vist: 什么地方 *shénme dìfāng*.

D. 怎么 *zěnmē* (COM)

Aquest pronom s'utilitza per preguntar la manera com és realitzada alguna acció. Si volem preguntar l'estat d'alguna persona o el resultat d'alguna cosa s'utilitza aquesta partícula seguit de 样 *yàng*.

(42) 小李, 这个字怎么念?
Xiǎo Lǐ, zhège zì zěnmē niàn?
Xiao Li, com es llegeix aquest caràcter?

(43) 这画儿画得怎么样? 这画儿画得很好。
Zhè huà er huà dé zěnmē yàng? Zhè huà er huà dé hěn hǎo.
Com està dibuixat el quadre? El quadre està molt ben dibuixat.

E. 几 *jǐ* i 多少 *duōshǎo* (QUANT)

Tant 几 *jǐ* com 多少 *duōshǎo* signifiquen el mateix, però, tot i això, existeixen certes diferències a l'hora d'utilitzar-los. Per preguntar per una quantitat inferior a deu s'usa 几 *jǐ* mentre que per preguntar una quantitat superior a deu s'usa 多少 *duōshǎo*. A part d'això presenten altres diferències que nosaltres no tractarem (per a més informació, vegeu: Xu Zhenghui i Minkang Zhou, 1997).

(44) 几吨煤? 五吨煤
Jǐ dūn méi? Wǔ dūn méi
Quantes tones de carbó? Cinc tones de carbó.

(45) 多少(吨)煤? 五千吨煤。
Duōshǎo (dūn) méi? Wǔqiān dūn méi.
Quantes (tones) de carbó? Cinc mil tones de carbó.

Per preguntar el grau d'alguna cosa s'usa també la partícula 多少 *duōshǎo* o 多 *duō* anteposat a l'adjectiu. A més, quan la partícula 多 *duō* va junt amb 大 *dà* s'usa per

preguntar l'edat, però aquesta construcció només s'utilitza per preguntar l'edat a nens o joves. Si es vol preguntar l'edat a gent gran es poden utilitzar dues partícules que són: 多大年纪 duōdà niánjì o 多大岁数 duōdà suìshu. Curiosament, si es vol preguntar l'edat a nens que són menors de deu anys s'usa 几岁 jǐ suì.

(46)

京沪铁路有多长?

Jīng hù tiě lù yǒu duō zhǎng?

uina longitud té la línia de ferrocarril de Beijing-Shangai?

(47)

你儿子多大了?

Nǐ érzi duō dà le?

Quina edat té el teu fill?

Així doncs, com podem observar amb tots els exemples anteriors, veiem que els pronoms interrogatius ocupen la mateixa posició que ocupa allò que estem preguntat. Per exemple si ens fixem amb el (35) i el (36), trobem que en les dues oracions el pronom interrogatiu és el mateix, però que en el (35) es troba en la última posició i, en canvi, en el (36) es troba en primera posició que és com ho trobaríem, en general, en les llengües romàniques. Si observem les respostes tant del (35) com del (36) veiem que allò que s'està preguntant ocupa la mateixa posició que el pronom. Per exemple en el (35) es pregunta *en què està pensant?* i la resposta és *en el quadre*, per tant, com que el pronom interrogatiu en el (35) està a l'última posició, la resposta que és el complement directe va, també, a l'última posició.

4.3.2.2. Oracions interrogatives parcials amb la partícula *呢*

Aquesta partícula es posa davant d'un nom o pronom per preguntar el lloc on es troba allò que s'està designant per aquell nom o aquell pronom. Per preguntar allò que la oració precedent afirma també usem aquesta partícula tal com podem observar amb l'exemple (49) i (50).

(48)

喂, 我的照相机呢?

Wèi, wǒ de zhàoxiàngjī ne?

Eh, on està la meua càmera fotogràfica?

(49)

这块是丝绸, 那块呢?

Zhè kuài shì sīchóu, nà kuài ne?

Aquest tros és de seda, i aquest?

(50) 盘子已经洗了, 碗呢?

Pánzi yǐjīng xǐle, wǎn ne?

S'han rentat els plats, i les tasses?

(51) 他不同意呢?

Tā bù tóngyì ne?

I ell no està d'acord?

A més a més, es poden formar interrogatives amb una oració asseverativa que acabi amb 呢 *ne* i amb *to* ascendent, ja que li dóna un valor d'una pròtasi¹³ i d'una apòdosi¹⁴ omesa.

4.3.3. Oracions interrogatives generals

Com s'ha comentat anteriorment, dins d'aquesta categoria trobem diversos tipus d'oracions interrogatives tenint en compte quines partícules o conjunts s'usen. Aquestes partícules són 吗 *ma*, 吧 *ba*, 啊 *a*, 好吗 *hǎo ma*, 行吗 *xíng ma*, 对吗 *duì ma* i 可以吗 *Kěyǐ ma*.

4.3.3.1. Oracions interrogatives amb la partícula modal 吗 *ma*

La partícula 吗 *ma* és una partícula que s'usa en les oracions interrogatives. Aquesta es col·loca al final de l'oració interrogativa i serveix per marcar que la resposta serà un *sí* o un *no*. Normalment, s'utilitza en oracions interrogatives que són afirmatives, com és el cas de l'exemple (52). Tot i això, també es pot donar el cas que s'usi 吗 *ma* en oracions interrogatives que són negatives com veiem amb l'exemple (53).

(52)

赵太太能来吗?

Zhào tàitai néng lái ma?

Podrà venir la senyora Zhào?

(53)

这只表不准吗?

Zhè zhǐ biǎo bù zhǔn ma?

No va bé aquest rellotge?

Així doncs, veiem que la segona oració interrogativa compta amb un element, la marca 不 *bù*, que nega l'oració interrogativa sencera. Tant l'oració (52) com (53) tenen la partícula 吗 *ma* col·locada al final de l'oració, per tal de marcar que la resposta ha de ser o *sí* o *no*.

Creiem oportú explicar també el tipus de resposta que s'obté per tal d'entendre el per què una oració es formula de forma negativa o positiva. Per això, a continuació farem una pinzellada sobre el tipus de respostes que es poden donar quan la pregunta és formulada amb la partícula 吗 *ma*.

¹³ És la primera part d'una oració simple o primera oració d'una oració composta, el sentit de la qual és completa per l'apòdosi.

¹⁴ És la segona part d'una oració simple o segona oració d'una composta que completa el sentit de la pròtasi.

Com és sabut a l'hora de respondre una oració interrogativa total només es poden donar dos tipus de resposta: la resposta afirmativa o la negativa. En xinès, per respondre de manera afirmativa s'usen les partícules 是的 shìde, 对 duì i 对了 duìle. En canvi, per respondre de manera negativa s'usen les partícules 不 bù i 没有 méiyǒu. Tot i així, l'ús d'una partícula o altra dependrà de la forma, també, negativa o afirmativa en què s'ha formulat la pregunta.

Per tant, si la pregunta és formulada de manera afirmativa s'usen 是的 shìde, 对 duì i 对了 duìle per a què la resposta sigui també afirmativa, mentre que per a què sigui negativa s'usen 不 bù i 没有 méiyǒu. Però, per contra, si la pregunta és formulada de manera negativa, s'usen 是的 shìde, 对 duì i 对了 duìle si la realitat és negativa.

(54)
是的, 我有一辆自行车。
Shì de, wǒ yǒuyī liàng zìxíngchē.
Sí, tinc una bicicleta.

(55)
不, 我没有自行车。
Bù, wǒ méiyǒu zìxíngchē.
No, no tinc una bicicleta.

(56)
托马斯不去颐和园吗?
Tuōmǎsī bù qù yìhéyuán ma?
No va en Tomàs al Palau d'Estiu?

不, 他去颐和园。
Bù, tā qù yìhéyuán.

Sí, va al Palau d'Estiu.

对, 他不去颐和园。
Dui, tā bù qù yìhéyuán.

No, no va al Palau d'Estiu.

4.3.3.2. Oracions interrogatives amb la partícula 吧 ba

Aquesta partícula s'usa quan el parlant vol comprovar una suposició o algun càlcul sobre algun aspecte concret. Es col·loca, igual que la partícula 吗 ma, al final de l'oració interrogativa. És freqüent trobar-la tant en oracions interrogatives negatives com afirmatives.

(57)
这是你孙子吧?
Zhè shì nǐ sūnzi ba?
Aquest és el teu nét, oi?

(58)
老张大概病了吧?
Lǎo zhāng dàgài bìngle ba?
Estarà malalt en Lao Zhang?

4.3.3.3. Oracions interrogatives amb la partícula modal 啊 a

Com totes les partícules anteriors, la partícula 啊 a va al final de l'oració interrogativa. Aquesta partícula té la particularitat de poder donar un valor de persuasió a l'oració en conjunt. Quan es pregunta usant aquesta partícula les respostes que se solen donar són de valor afirmatiu. En aquest cas les partícules utilitzades en la resposta són o 好吧 hǎo o 好吧 hǎoba. A continuació podem observar un exemple de com s'empra:

(59)

咱们歇一会儿啊?

Zánmen xiē yīhuì'er a?

Descansem una estona?

(60)

好, 歇一会儿.

Hǎo, xiē yīhuì'er.

Val, sí, descansem una estona.

4.3.3.4. Oracions interrogatives amb els conjunts 好吗 hǎo ma, 行吗 xíng

ma, 对吗 duì ma i 可以吗 kěyǐ ma.

Aquest conjunt de partícules es col·loquen al final d'una afirmació, per donar-li un valor interrogatiu a aquesta. Tot seguit presentem una sèrie d'exemples:

(61)

你们是西班牙人, 对吗?

Nǐmen shì xībānyá rén, duì ma?

Sou espanyols, oi?

(63)

我们明天去长城, 好吗?

Wǒmen míngtiān qù chángchéng, hǎo ma?

Demà anirem a la Gran Muralla, d'acord?

(62)

我用用你的汽车, 行吗?

Wǒ yòng yòng nǐ de qìchē, xíng ma?

Puc utilitzar el teu cotxe?

(64)

我们想听听讲座, 可以吗?

Wǒmen xiǎng tīng tīng jiǎngzuò, kěyǐ ma?

Volem escoltar la conferència, podem?

4.3.4. Oracions interrogatives disjuntives

La conjunció o en xinès correspon a 还是 háishì i és l'encarregada d'enllaçar les oracions interrogatives disjuntives. S'usa de la mateixa manera que en les altres llengües d'estudi. A continuació, amb les oracions (65) i (66) ho podem veure exemplificat.

(65)

这是牛肉还是鸡肉?

Zhè shì niúròu háishì jīròu?

Això és carn de vedella o de pollastre?

(66)

你想学物理, 还是学地质, 还是学建筑?

Nǐ xiǎng xué wùlǐ, háishì xué dìzhì, háishì xué jiànzhú?

Què vols estudiar física o geologia o arquitectura?

4.3.5. Oracions interrogatives afirmatives-negatives

En xinès a part de les oracions interrogatives parcials i les totals hi ha un altre gran grup anomenat oracions interrogatives afirmatives-negatives. Aquestes oracions interrogatives es caracteritzen per ser la combinació de la forma tant negativa com afirmativa del predicat dins de la mateixa oració. A tall d'exemple mostrem les següents oracions:

(67)
这种汽车好不好?
Zhè zhǒng qìchē hǎo bù hǎo?
És bo aquest tipus de cotxe o no?

(68)
你母亲工作不工作?
Nǐ mǔqīn gōngzuò bù gōngzuò?
La teva mare treballa o no

(69)
她去不去中国?
Tā qù bù qù Zhōngguó?
Anirà (ella) a Xina o no?

Com veiem l'oració afirmativa-negativa s'estructura de la següent manera: verb¹ + partícula negativa 不 bù + verb¹. Dit d'una altra manera, l'estructura de les oracions interrogatives que són afirmatives-negatives es basen d'un subjecte que va seguit d'un verb i aquest verb torna a ser introduït acte seguit, però negat amb la partícula 不 bù al davant. Si ens fixem, per exemple, amb l'oració (68), veiem que el verb d'aquesta oració interrogativa és 工作 gōngzuò (comprar) i que seguidament torna a aparèixer, però amb la partícula negativa al davant.

Quan el predicat de l'oració interrogativa porta objecte, l'oració pot tenir fins a tres estructures diferents. A continuació presentem aquestes tres estructures, atès que ens importa pel tema de l'ordre de constituents. La primera estructura és quan l'objecte és posposat al predicat afirmatiu-negatiu:

(70)
你写不写诗?
Nǐ xiě bù xiě shī?
Escris poemes o no?

En aquest exemple veiem que l'objecte *poemes* 诗 shī es troba després de 写不写 xiě bù xiě (escriure no escriure), és a dir, després del predicat afirmatiu-negatiu. La segona estructura possible és quan l'objecte és posposat al predicat que és afirmatiu. Trobem oportú, esmentar, però que aquest tipus d'estructura és més pròpia de l'oral:

(71)

你会开汽车不会?

Nǐ huì kāi qìchē bù huì?

Saps conduir un cotxe o no?

En aquesta oració observem que *conduir un cotxe* es troba entre el verb afirmatiu 会 huì (saber) i el verb negatiu 不会 bù huì (no saber). La tercera i última estructura possible és quan l'objecte es repeteix i un es col·loca darrera del verb afirmatiu i l'altre darrera del verb negatiu, tal com podem observar amb l'exemple (72):

(72)

你吃米饭不吃米饭?

Nǐ chī mǐfàn bù chī mǐfàn?

Menges arròs o no?

5. ANÀLISI COMPARATIVA

Un cop hem descrit els diferents tipus d'oracions interrogatives en les tres llengües, el lector ja es pot fer una idea de les característiques principals de cada una d'elles. D'aquesta manera, tot seguit, compararem l'ordre dels constituents segons la tipologia de l'oració interrogativa. Hem decidit dividir aquesta anàlisi en dos Blocs: el Bloc 1 i el Bloc 2. En el primer, compararem el castellà i l'alemany, mentre que el xinès serà comparat en el segon bloc.

5.1. BLOC 1: Anàlisi comparativa castellà-alemany

En aquest capítol compararem, com ja hem esmentat, l'ordre dels constituents de les oracions interrogatives del castellà i l'alemany. Per parlar de l'ordre sintàctic ens centrarem, com ja vam esmentar en el capítol del marc teòric, només en dos tipus de moviments que són el trasllat QU i el moviment V2. Per dur a terme aquesta anàlisi comparativa, analitzarem en funció dels tipus d'oració interrogativa en cada una de les dues llengües d'aquest bloc.

Així, l'ordre que seguirem serà el següent: en primer lloc, tractarem les oracions interrogatives parcials i descriurem el trasllat QU i el moviment V2. En segon lloc, presentarem les oracions interrogatives múltiples així com també les ecopreguntes. En tercer lloc, exposarem les oracions interrogatives totals i les oracions interrogatives alternatives. Per acabar, reflexionarem sobre les semblances i diferències entre les dues llengües.

5.1.1. *Oracions interrogatives parcials*

Hem vist que les oracions interrogatives parcials són aquelles que compten amb un element interrogatiu que proporciona la incògnita que ha de ser resolta en la resposta. Per tant, es caracteritzen, independentment de la llengua, pels elements que serveixen de marques d'interrogació. Deixant de banda l'entonació, ens centrem en l'ordre dels constituents i la presència, en aquest cas, d'elements interrogatius.

L'alteració de l'ordre dels elements en una oració interrogativa parcial és evident davant d'aquests exemples:

María habla alemán. ¿Qué habla María?	Maria spricht Deutsch. Was spricht Maria?
--	--

En una oració interrogativa parcial, l'element interrogatiu s'ha d'anteposar a l'oració, traslladant-se des de la seva posició on rep el paper temàtic i el cas, tant en castellà com en alemany. Pel que fa al verb, observem que en alemany sempre es manté en segona posició independentment dels elements que s'hi col·loquin al voltant. En canvi, el castellà és més flexible, ja que pots dir: *¿qué compró María ayer?*. El verb es troba situat en la segona posició, però també pots dir *¿ayer qué compro María?* on trobem el verb en tercera posició, atès que en castellà els adjunts es poden col·locar davant de l'element interrogatiu.

Així doncs, a grans trets observem que la principal diferència entre el castellà i l'alemany és l'obligatorietat que té l'alemany a col·locar en les oracions interrogatives parcials el verb en segona posició. Com a semblança veiem que les dues llengües traslladen l'element interrogatiu a l'inici de l'oració.

5.1.1.1. *El trasllat QU o WH en castellà i alemany*

Com el lector ha pogut notar en l'apartat de la descripció de les oracions interrogatives en cada llengua, l'alemany i el castellà semblen compartir a trets generals el moviment conegut com a trasllat QU. D'altra banda, la diferència més notable entre aquestes dues llengües és el moviment V2 que només es manifesta en alemany. A continuació, exposarem els dos tipus de moviment i ho exemplificarem amb les llengües tractades en aquest bloc.

Tal com hem anunciat anteriorment, un dels trasllats que es dona en les oracions interrogatives parcials és el trasllat QU. Per tal d'exemplificar aquest moviment observem la següent oració:

(73) Qui convidarà, l'Albert?

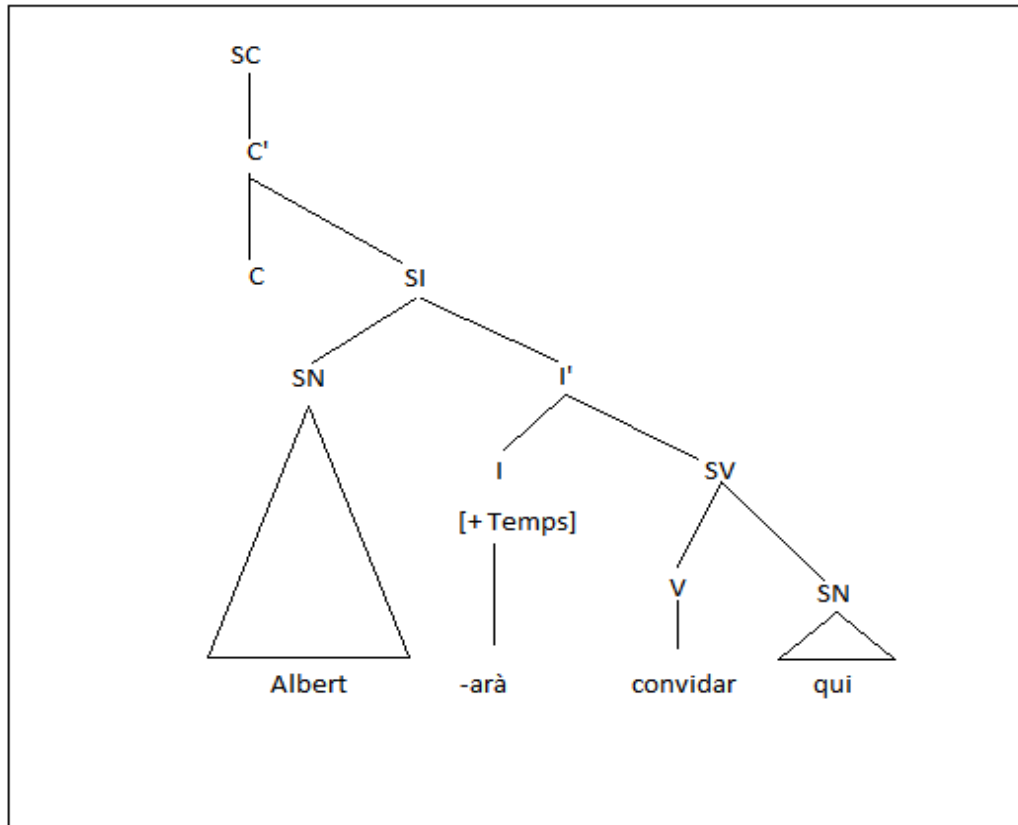

Fig. 3. Estructura P de l'oració *Qui convidarà, l'Albert?*

En aquesta figura el constituent qu *qui* és l'argument intern del verb *convidar*: és el sintagma verbal a l'estructura P. També assumim que *-arà* es genera a la base sota d'I.

A l'estructura S, *-arà* es trasllada a la posició dominada per C a través del trasllat de nucli a nucli, mentre que *qui* es trasllada a la posició inicial de l'oració [Espec, SC]. Aquest trasllat de qu, en altres paraules, de *qui*, deixa una traça coindexada. Així, en la *fig. 5* l'element traslladat *qui_i* és l'antecedent de *t_i*.

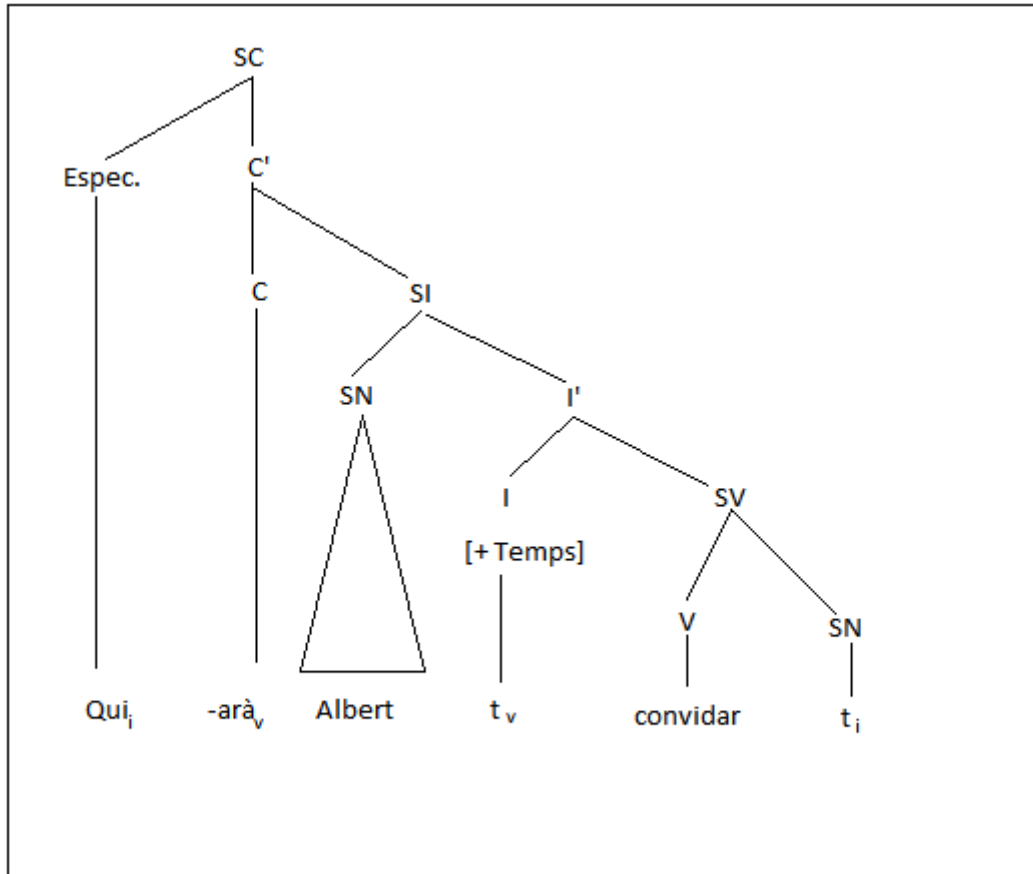

Fig. 4. Estructura S de l'oració *Qui convidarà, l'Albert?*

Com heu pogut observar, hem analitzat el trasllat de qu mitjançant dues estructures: l'estructura P i l'estructura S. L'exemple ha estat escenificat en català, però a continuació mostrarem el mateix exemple en castellà i alemany, per tal de fer notar que el trasllat de qu es duu de la mateixa manera tant en una llengua com en l'altra.

(74) ¿A quién invitará Albert?

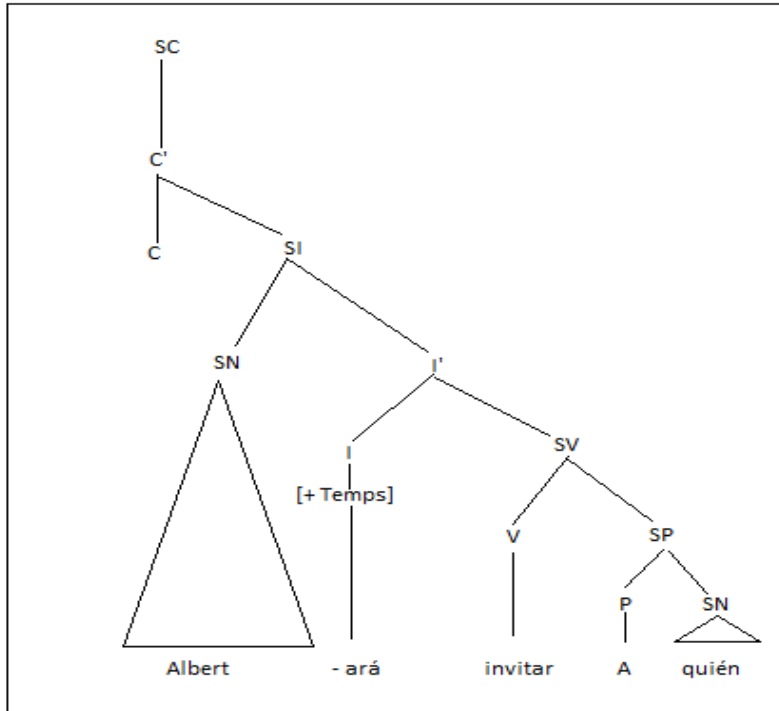

Fig. 5. Estructura P de l'oració *¿A quién invitará Albert?*

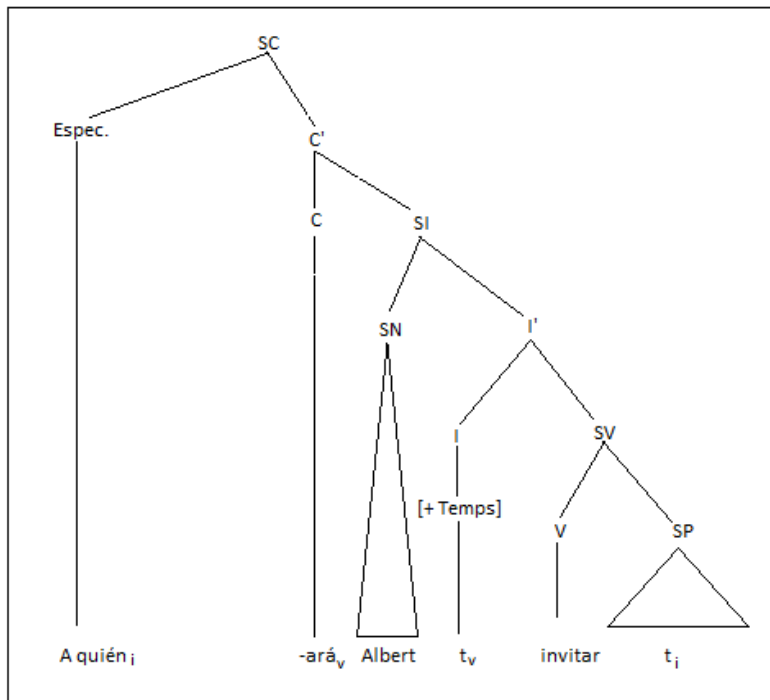

Fig. 6. Estructura S de l'oració *¿A quién invitará Albert?*

(75) Wen wird Albert einladen?

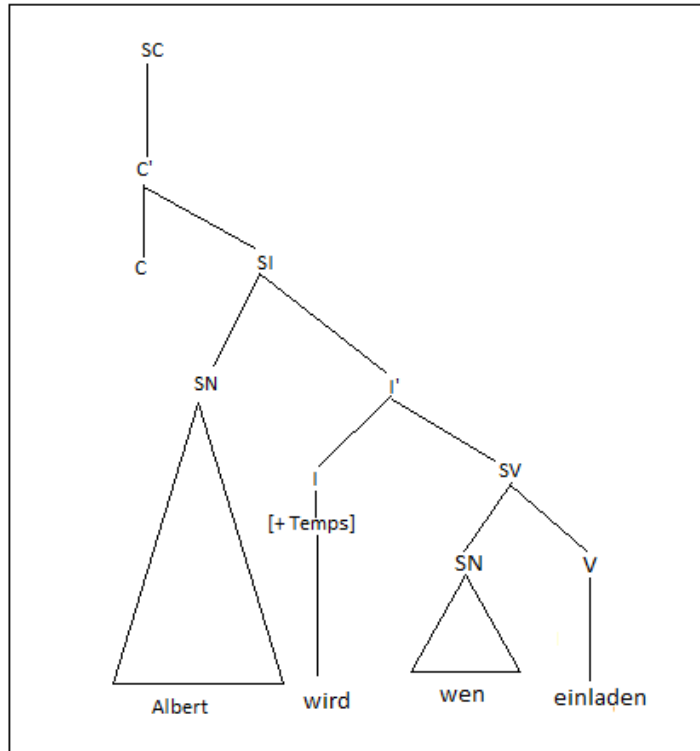

Fig. 7. Estructura P de l'oració *wen wird Albert einladen?*

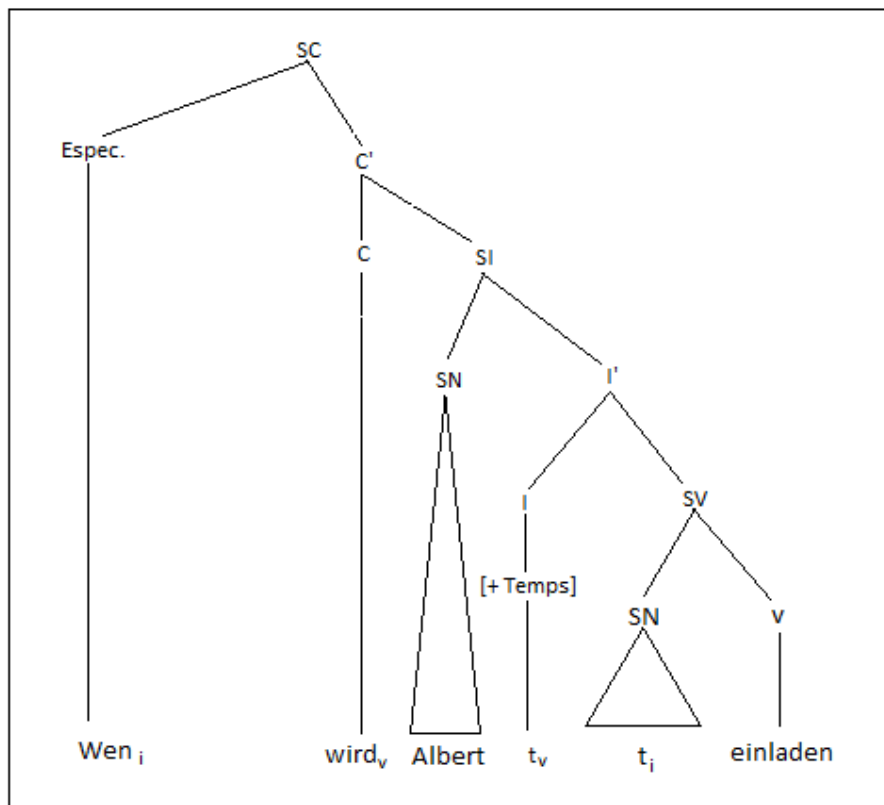

Fig. 8. Estructura S de l'oració *wen wird Albert einladen?*

Per tant, a partir dels arbres sintàctics tant de l'estructura S com de l'estructura P en les dues llengües, podem concloure que el trasllat de qu es duu a terme de la mateixa

manera. Trobem que en l'exemple del castellà la traça del complement indirecte es troba en l'estructura S al final de l'oració i, en alemany es troba en la penúltima posició, ja que en alemany quan el verb duu un auxiliar, l'infinitiu es col·loca al final de l'oració. Tot i això, el que és més important per al que ens ocupa és que l'element interrogatiu, *a quién* en castellà i *wen* en alemany, es trasllada a la posició inicial de la frase: [Espec, SC]. El trasllat deixa una traça coindexada que és la que podem observar en l'estructura S de cada un dels exemples. Per tant, l'element traslladat en *a quién_i* i *wen_i* són l'antecedent de *t_i*. En alemany també hi ha un trasllat de l'auxiliar *wird*, però en aquest capítol només ens centrem en el trasllat d'elements com *wen*.

A continuació presentem algunes de les principals propietats del constituent que és objecte de trasllat de *qu*, en altres paraules, exposem les principals propietats dels elements interrogatius. Com hem observat, en les preguntes parcials sempre hi ha un constituent que es trasllada al començament de l'oració.

- (76) **Què** menjarà en Pere?
- (77) **Quin** detectiu convidarà, l'Albert?
- (78) **On** viurà en Marc?
- (79) **Quan** arribarà al palau el detectiu?
- (80) **Per què** en Pere ha d'alimentar el porc?
- (81) **A qui** donarà els diners la Maria?
- (82) **A quina** carpeta guarda les cartes, en Marc?
- (83) **Com** alimentarà en Pere els Porcs?
- (84) **Com** de gran és la recompensa? / **A quant** puja la recompensa?

Aquests exemples ens mostren que el constituent traslladat és un sintagma. Com podem veure, hi ha diversos tipus de sintagma que es poden traslladar: sintagmes nominals, sintagmes adverbials, sintagmes preposicionals i sintagmes adjectivals. A més, l'element traslladat tant pot ser un argument del verb com un adjunt. El sintagma o constituent *qu* és el constituent traslladat en tots els exemples anteriors. Aquest constituent és o bé conté un mot que comença per *qu* (en anglès s'anomena *wh*-constituent, perquè l'element interrogatiu comença per *wh*-), i d'aquí la raó del nom. Tot i que hi ha exemples que no són introduïts per *qu*, com ara la 10 o la 11, es poden fer paràfrasis dels exemples utilitzant el sintagma *qu*:

- 8b) De quina manera en Pere alimentarà els Porcs?

Tornant als exemples donats anteriorment, si observem l'estructura dels sintagmes *qu* podem veure com l'element *qu* representa el nucli de tot el sintagma traslladat com

veiem en la *fig. 9* o pot ser que l'element que sigui un element no nuclear del sintagma traslladat com observem en la *fig. 10*.

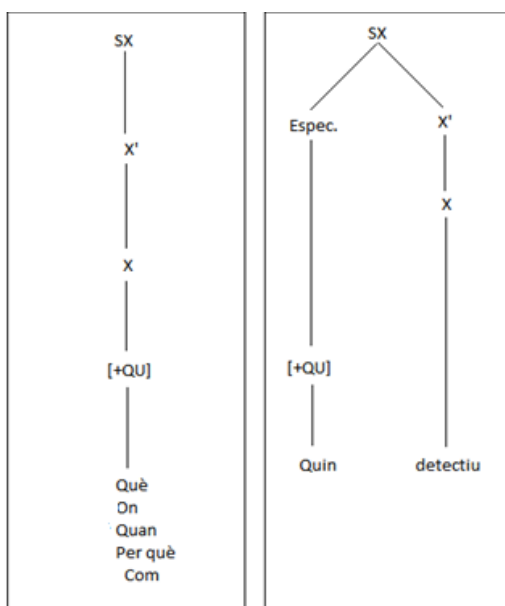

Fig. 9 L'element qu'és el nucli Fig. 10 L'element qu'és l'especificador

Tal com diu Liliane Haegeman en *introduction to Government Binding Theory* el tret qu'és escolat des del nucli del sintagma a la projecció màxima. A la *fig. 10* el sintagma SX, l'[Espec, SX] del qual conté un mot qu, s'interpreta com un sintagma interrogatiu, així, els trets de l'especificador també determinen els trets del sintagma en conjunt.¹⁵

Observem ara l'exemple següent:

(85) Qui creus [SC_j que [convidarà, l'Albert?]]

Ens trobem davant d'una oració complexa pel fet que el verb *creure* té dos arguments. L'argument extern és el subjecte *tu*, mentre que l'argument intern és oracional. L'argument intern es troba marcat en l'exemple com a SC_j. Com hem vist amb l'exemple (73) el verb *convidar* també compta amb dos arguments. L'argument extern és realitzat pel SN *l'Albert* i l'argument intern *qui*. D'acord amb aquesta assumpció, l'estructura P de l'oració (85) és la següent:

¹⁵ Abney (1987) exposa que els sintagmes nominals s'han de reinterpretar com a projeccions del determinant. Si s'adopta aquesta anàlisi, es conclou que un sintagma amb un especificador [+QU] sigui, precisament, [+QU].

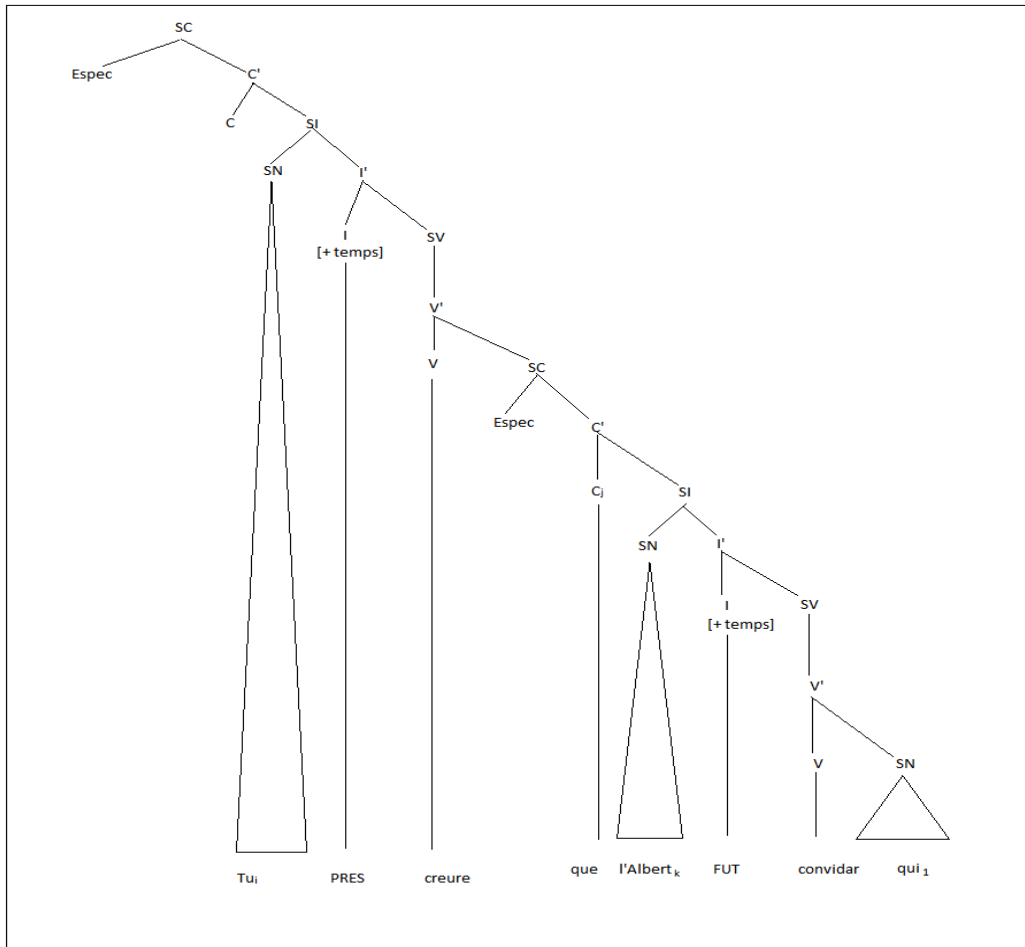

Fig. 10. Mostra de trasllat llarg de l'oració *qui creus que convidarà, l'Albert?*

A l'estructura S *qui* es trasllada, des de l'oració subordinada, a l'[Espec, SC] de l'oració principal i, com ja hem vist, deixa una traça coindexada.

Qui_i (tu)_i creus [SC_j que [SI convidarà, l'Albert_k t₁?]]

Observem ara aquest cas en castellà:

(86) ¿A quién (tu) crees [SC_j que [invitará Albert?]]

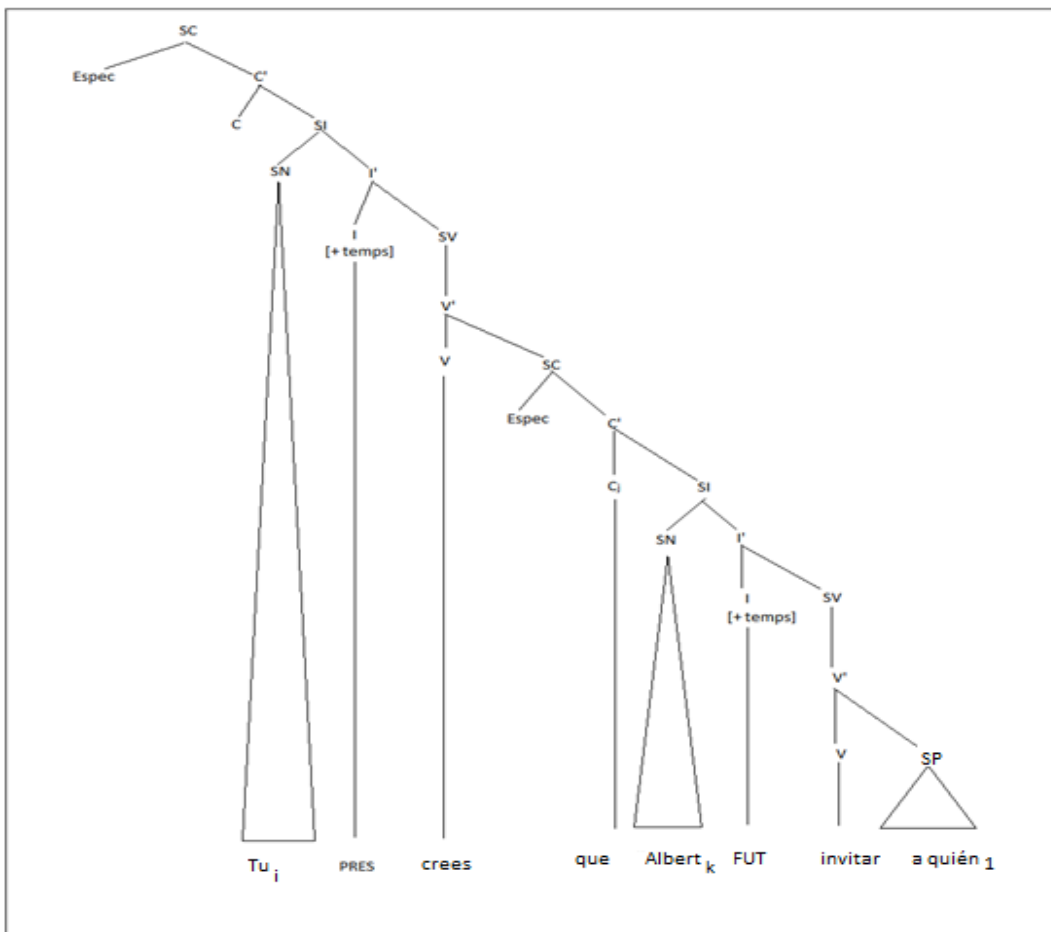

Fig. 12 Mostra de trasllat llarg de l'oració ¿A quié_n crees que invitará, Albert?

Observem que tant en català com en castellà en oracions complexes, és a dir, en oracions amb més d'un verb l'element que es trasllada més enllà de la seva pròpia oració a l'[Espec, SC] d'una oració superior. En alemany passa el mateix tal com podem comprovar amb l'exemple següent:

(87) Wen glaubst du, [_{SCj} dass [Albert einladen wird?]]

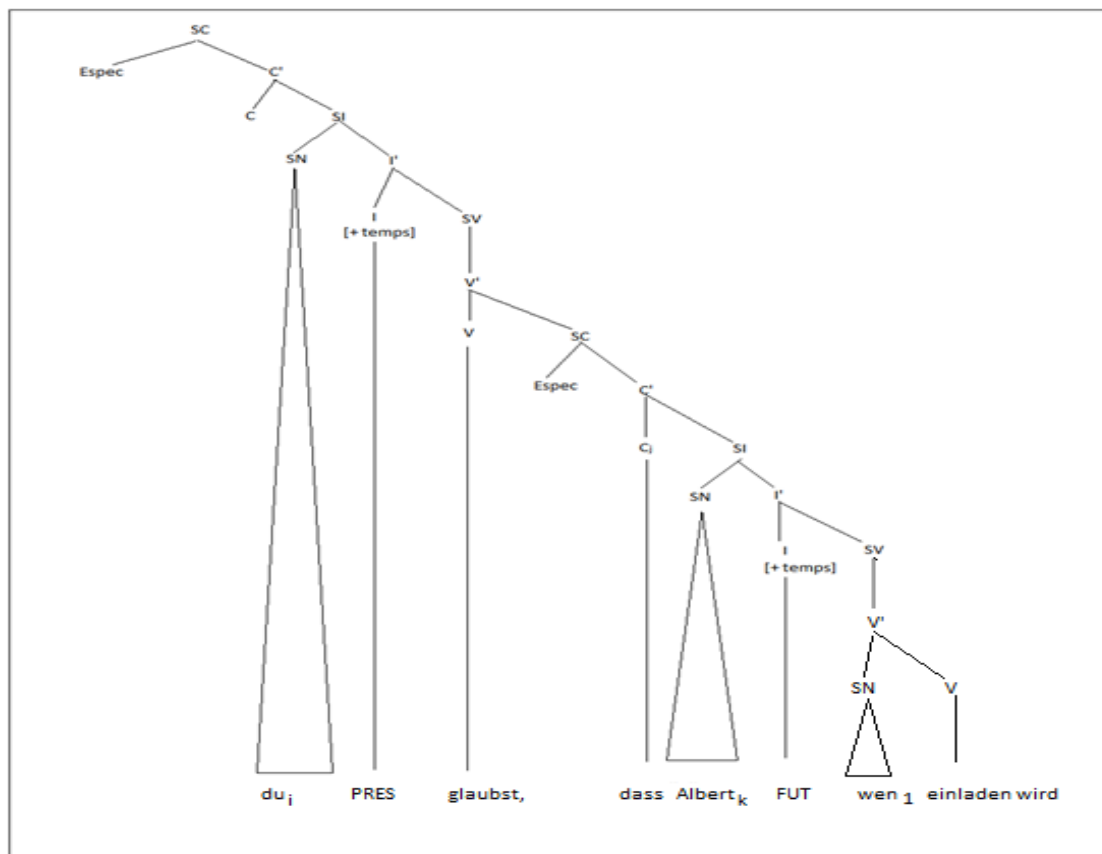

Fig. 13 Mostra de trasllat llarg de l'oració *wen glaubst du, dass Albert einladen wird?*

Un cop hem considerat l'exemple tant del castellà com de l'alemany, el lector pot notar que existeix una petita diferència entre els dos arbres sintàctics de l'estructura P. Aquesta diferència és l'ordre de constituents en el SV. Observem que mentre que en castellà trobem en última posició *a quién*, en alemany hi trobem l'auxiliar i el verb *wird einladen*. A més, l'ordre d'aquests dos elements és al revés del que ens podríem trobar en una oració declarativa, és a dir, en aquesta oració apareix primer el verb en infinitiu i després l'auxiliar. Això és degut a que aquesta oració és una oració complexa formada per una oració subordinada anomenada en alemany *Nebensatz*. Quan una oració està formada per una oració principal, *Hauptsatz*, i una *Nebensatz* el verb conjugat de la *Nebensatz* es col·loca al final de l'oració. Per tant, hi ha trasllats de certs elements, però com ja hem dit a l'inici d'aquest capítol només ens centrem en el trasllat QU i el moviment V2.

A continuació donarem una visió general a una altra característica específica de l'alemany. Aquesta és el moviment del verb en segona posició, que és un tret que les llengües romàniques no tenen.

5.1.1.2. El moviment V2 en alemany

Com hem anat avançant, una característica comú de totes les llengües germàniques, excepte de l'anglès, és la propietat anomenada V2. Com el seu nom indica, el verb amb marca de flexió es col·loca sempre en segona posició de l'estructura, és a dir, és sempre el segon constituent. Així, l'exemple següent és el patró típic de V2.

(88) [XP_(i)[V_{fin}[... (e_i)...]]

Aquest patró sempre es troba en les oracions declaratives, excepte quan l'XP sigui un element qu (*wh-phrase*), aleshores l'oració no serà declarativa sinó que serà una oració interrogativa. Així doncs, el moviment V2 es sol donar en les oracions declaratives i en les oracions interrogatives parcials. El subíndex "i" en XP i la traça "e_i" es troben entre parèntesis en el patró, pel fet que XP pot ser qualsevol expressió com les presentades a continuació (88) o es pot col·locar un expletiu com veurem amb l'exemple (89). Cada un dels exemples va acompanyat d'una transcripció i una traducció al català.

(89)

[Eine Maus_i [**hat** [heute e_i den Käse verschmägt]]]
Un ratolí ha avui el formatge menyspreat.
Avui un ratolí ha menyspreat el formatge.

[Den Käse_i [**hat** [heute eine Maus e_i verschmägt]]]
[Heute_i [**hat** [e_i eine Maus den Käse verschmägt]]]
[Verschmägt_i [**hat** [heute eine Maus den Käse e_i]]]
[[Den Käse verschmägt]_i [**hat** [heute eine Maus e_i]]]

(90)

[Es [**hat** [heute die Maus den Käse verschmägt]]]
Ø Ha avui el ratolí el formatge menyspreat
Avui el ratolí ha menyspreat el formatge

(91a)

Avui, el ratolí ha menyspreat el formatge.

(91b)

*Heute, die Maus hat den Käse verschmägt.
Avui el ratolí ha el formatge menyspreat.

En la primera posició hi haurà un únic constituent qualsevol, sigui adjunt, argumental o fins i tot expletiu. Els exemples (89) i (90) ens mostren doncs com en una oració, per exemple, declarativa el verb sempre va en segona posició, mentre que l'exemple (91) ens mostra com una oració gramaticalment correcta en català o en castellà és agramatical en alemany (91b). Aquesta agramaticalitat es dona pel fet que els dos elements que precedeixen el verb amb marca de flexió, és a dir, *heute* i *die Maus* no formen un sol constituent i, per tant, el verb finit es troba ocupant la tercera posició, en comptes de la segona posició (V2). Així, només un dels elements pot ocupar la posició XP; o *heute* o *die Maus*, però en cap cas podran anar els dos elements junts i anteposats al verb.

Així doncs, fixant-nos en el component formal del llenguatge, la morfosintaxi, podem concloure que l'alemany és una llengua molt més rígida que l'espanyol. Aquesta rigidesa és marcada sobretot per la posició del verb en la segona posició en les oracions

interrogatives parcials. En el següent apartat compararem les oracions interrogatives múltiples o també anomenades complexes, per tal de veure si hi ha alguna semblança o diferència destacable.

5.1.2. Oracions interrogatives múltiples o complexes

Les oracions interrogatives múltiples són aquelles oracions interrogatives parcials que contenen més d'un element interrogatiu. Cada un d'aquests constituents ha d'exercir una funció sintàctica diferent dins de la mateixa oració. Tant en castellà com en alemany la posició inicial en una oració interrogativa parcial només pot estar ocupada per un sol element qu, recordem que aquest element és anomenat wh en anglès. Conseqüentment, si hi ha més d'un element qu, tal com passa en les oracions interrogatives múltiples, només un element pot ser traslladat cap a la posició inicial, mentre que els altres elements qu romanen *in situ*.

Així doncs, no existeixen diferències de moviment entre les dues llengües. Tot i això, voldríem comentar que en anglès, en particular, i en les llengües VO en general, existeix una certa restricció de contextos pels elements qu *in situ* més estricta que en les llengües amb estructures OV com l'alemany o el japonès.

- (92) *¿Quién compró qué? / ¿Qué compró quién?*
Wer hat was gekauft? / Was wurde von wem gekauft?

5.1.3. Ecopreguntes

En castellà entenem per oracions interrogatives eco aquelles preguntes que es basen de la naturalesa metalingüística o d'un context introduït prèviament. En canvi, en alemany les ecopreguntes, *echofragesätze*, són les preguntes que formules quan creus que no has entès de manera correcta allò que t'estan dient. Per tant, en alemany les ecopreguntes tenen un sentit més restringit, ja que en castellà pots fer una ecopregunta sense necessitat de pensar que no has entès correctament allò que et diuen, sinó que, per exemple, vols que et repeteixin el que t'han dit per emfasitzar en allò, etc. Per tant, aquesta diferenciació entre llengües és més de caràcter pragmàtic que sintàctic.

- (93) *Pasaba por allá y me encuentre a María -¿A María?*
Ich kam dort vorbei und traf Maria. – Maria?

5.1.4. Oracions interrogatives totals

Per acabar, ens queda per al·ludir breument l'altre gran bloc de les oracions interrogatives directes, les oracions interrogatives totals. Com el lector deu haver notat, l'explicació basada en el moviment d'un element interrogatiu fins a la posició inicial de l'oració ens permet donar compte de la particularitat de les oracions interrogatives parcials, però, què succeeix en les oracions interrogatives que manquen d'un element interrogatiu en la posició inicial? Tot i que aquestes estructures no presentin, ni en castellà ni en alemany, un element interrogatiu com en les oracions interrogatives parcials, existeixen marques que senyalen l'existència d'un tipus d'element, capaç de realitzar-se fonèticament en certs casos. Per exemple, en les oracions interrogatives totals indirectes, les quals ja hem anunciat anteriorment que no tractarem, presenten una marca de subordinació amb la conjunció *si* en castellà i *wenn* en alemany. En el cas de les directes, així com també de les indirectes, admeten una constitució mitjançant l'expressió *o no*: *¿Vives sola o no?*. En alemany la constitució és mitjançant l'expressió: *oder nicht?*: *Wohnst du allein oder nicht?*. Aquestes expressions estan vinculades a la projecció SComp, ja que resulten incompatibles amb un element interrogatiu per exemple:

(94) * ¿Dónde vives sola o no?

(95) * ¿ Wo wohnst du allein oder nicht?

Hernanz i Bucart (1978) proposen que *o no* i per tant, *oder nicht* és la materialització d'un element interrogatiu buit present en les oracions interrogatives totals i que tal com fan els elements interrogatius qu ocupen la posició de l'especificador de l'SComp. Per això les oracions com (94) i (95) són agramaticals, atès que combinen dos operadors interrogatius.

Cal destacar que, en alemany, a diferència del que veiem amb les oracions interrogatives parcials, les totals el verb no es troba en segona posició, sinó que està en primera posició dins de l'oració. Així, observem que les oracions interrogatives totals es duen a terme, a trets generals, de la mateixa manera que en castellà. Per tal de veure-ho més clar ho exemplificarem amb les oracions següents:

(96) ¿mañana vendrás a casa?

(97) ¿ vendrás a casa mañana?

(98)¿vendrás, mañana, a casa?

(99) Morgen kommst du nach Hause?

(100)Kommst du nach Hause morgen?

(101)Kommst du morgen nach Hause?

Les tres primeres oracions són en castellà i les tres últimes, en alemany. Observem que les tres oracions en castellà són gramaticals. De fet, les tres oracions tenen el mateix ordre de constituents i signifiquen el mateix. La diferència és la col·locació de l'adverbi temporal *mañana* que està col·locat estratègicament segons el que es vulgui focalitzar de l'oració. En alemany, l'oració més usada de les tres i la que els parlants la solen descriure com la més natural és la (101). Així, l'exemple (99) és un exemple de *Gegenfrage* que se sol usar amb un context previ. Per exemple:

- Morgen komm ich nach Hause
Demà vindré a casa.
- Morgen kommst du nach Hause?
Demà vindràs a casa?

En aquest cas veiem com una primera persona afirma que demà vindrà a casa i la segona persona repeteix amb l'ordre d'una oració declarativa el que la primera persona ha dit prèviament. Per acabar, l'exemple (100) és gramaticalment correcte, però és preferible, com ja hem comentat, usar l'exemple (101), ja que en alemany hi ha una regla anomenada entre els estudiants TeKaMoLo (Temporals, Causals, Modals i Locals) que recomana que els temporals apareguin com més a l'inici de l'oració millor.

5.1.5. Oracions interrogatives alternatives

Finalment, les oracions interrogatives alternatives també anomenades disjuntives són aquelles oracions interrogatives que donen a escollir entre dues o més opcions. Per tant, aquestes preguntes no poden ser contestades, a diferència de les oracions interrogatives totals, amb un *sí* o un *no*. En aquest apartat no ens esplaiarem més, ja que no presenten diferències en l'ordre dels constituents en cap de les llengües d'estudi.

- (102) ¿Vienes a hora o pasamos a buscarte más tarde?
Kommst du jetzt (mit) **oder** sollen wir dich später abholen?

5.1.6. Reflexió

En aquest capítol hem centrat la nostra atenció a les semblances i diferències existents entre el castellà i l'alemany. Per fer-ho hem dividit el capítol per apartats segons la tipologia de les oracions interrogatives que han estat descrites anteriorment en les tres llengües d'estudi.

Així, hem vist que el trasllat de l'element interrogatiu qu es dona de la mateixa manera en les dues llengües, però que, tot i aquesta semblança, l'alemany es caracteritza pel

verb en segona posició tant en les oracions declaratives com en les oracions interrogatives parcials. Així, veiem que des del punt de vista morfosintàctic, l'alemany presenta una estructura molt més rígida que el castellà tal com havíem suposat a la introducció.

A més, hem fet cinc cèntims de la rigidesa estructural de l'alemany en les oracions subordinades, les quals poden aparèixer, també, dins d'oracions interrogatives. Per tant, és un altre argument que ajuda a emfasitzar aquesta idea que l'alemany manté un ordre de constituents sintàctics més ferm que el castellà.

Tot i això, hem observat que, per exemple, les oracions interrogatives totals es duen a terme de la mateixa manera tant en castellà com en alemany amb la única diferència que quan en una oració interrogativa total hi apareix un adverbi temporal aquest prefereix ser col·locat a l'inici de l'oració. De la mateixa manera que no s'han observat moltes diferències entre llengües en les oracions interrogatives totals, tampoc se n'han trobat en les oracions interrogatives alternatives.

Per acabar, volem destacar que tot i ser llengües de famílies diferents ens ha sobtat que hi hagi força semblances entre sí. A més, val a dir que tot i que com hem vist el castellà es presenta com una llengua més flexible, l'alemany presenta altres recursos que no són morfosintàctics, però que ajuden a la llengua a ser més flexible i no tan rígida. En són exemples l'entonació, les *Abtönungspartikeln*, traduït com a partícules modals, entre altres.

5.2. BLOC 2: Anàlisi comparativa del Bloc 1 (castellà-alemany) i xinès

En el capítol 5 hem comparat l'ordre dels constituents de les oracions interrogatives del castellà i l'alemany. En aquest compararem el xinès amb les semblances i diferències del Bloc 1. Hem escollit tractar el xinès com un sol bloc i a part perquè de les tres llengües d'estudi és la que a primera vista presenta més diferències amb la nostra llengua materna, el català. Per tant, hem suposat que l'alemany i el castellà, així com també el català, s'assemblaran més entre sí que no pas amb el xinès.

De la mateixa manera que hem analitzat el Bloc 1, el Bloc 2 serà dividit per apartats segons la tipologia de l'oració interrogativa, sempre comparant el xinès amb el primer bloc. L'ordre que seguirem serà, en primer lloc, les oracions interrogatives parcials. En segon lloc, presentarem les oracions interrogatives totals. En tercer lloc, parlarem de les

oracions interrogatives disjuntives. En quart lloc, exposarem les oracions interrogatives afirmatives-negatives, pròpies del xinès. Per acabar, reflexionarem sobre aquestes semblances i diferències entre les tres llengües.

5.2.1. *Recordatori*

En aquest apartat volem recordar al lector que el xinès es caracteritza per utilitzar *hànzis* i que el conjunt de caràcters no constitueixen un alfabet pròpiament. A més, volem senyalar que aquelles persones que desconeixen l'escriptura xinesa es poden ajudar del sistema de transcripció fonètica del xinès mandarí, anomenat pinyin.

Així mateix, volem fer memòria que en xinès l'ordre dels constituents és clau per tal de determinar el significat de l'oració. Tanmateix, compta amb una sèrie de partícules, anomenades classificadors que ajuden a la configuració d'aquest significat, ja que sense aquestes partícules es perdria informació sobre l'oració.

5.2.2. *Oracions interrogatives parcials*

En xinès trobem una subcategorització de les oracions interrogatives parcials. Per una banda, trobem les oracions interrogatives parcials amb un element interrogatiu *i*, per altra banda, les oracions interrogatives parcials amb la partícula 呢 *ne*. Com hem comentat anteriorment, en aquest apartat també tractarem les oracions interrogatives múltiples i les eco.

5.2.3. *Les oracions interrogatives parcials amb un element interrogatiu*

Així doncs, en primer lloc, les oracions interrogatives parcials són aquelles que compten amb un element interrogatiu que substitueix l'element de l'oració sobre el qual recau la pregunta que es formula. Com hem vist anteriorment, en castellà i alemany l'element interrogatiu s'ha d'anteposar a l'oració, de manera que hi ha un trasllat des de la seva posició on rep el paper temàtic i el cas. Tanmateix, existeixen llengües que només admeten elements interrogatius *in situ*, un exemple és el xinès, de manera que l'element interrogatiu no es trasllada a l'inici de l'oració com veiem que passava amb les llengües del Bloc 1, sinó que l'element interrogatiu de les oracions interrogatives parcials ocupa la mateixa posició que ocupará en la resposta allò que l'element interrogatiu pregunta.

A tall d'exemple, exposem un parell d'oracions en les tres llengües d'estudi per tal de veure la diferència de l'ordre dels constituents segons la llengua en la que s'expressen:

(102) ¿**Quién** vendrá mañana?(103) **Wer** wird morgen kommen?(104) **谁**明天来?

Shuí míngtiān lái?

(105) ¿**A quién** tengo que llamar?(106) **Wen** muss ich anrufen?(107) 我得给**谁**打电话?

Wǒ dé gěi shuí dǎ diànhuà?

Així, com podem comprovar amb aquests exemples, veiem que tant en castellà (102, 105) com en alemany (103,106) l'element interrogatiu es presenta a l'inici de l'oració, mentre que en xinès ocupa la posició d'allò que s'està preguntant, per tant, en xinès no es dona el trasllat QU. Una altra diferència, en aquest cas entre l'alemany i el xinès, és la obligatorietat en alemany de mantenir el verb en segona posició, en les oracions interrogatives parcials. Les següents oracions ho exemplifiquen:

(108) Wann **bist** du nach Berlin gegangen?

(109) 你什么去柏林了?

Nǐ shénme **qù** bólinle(Berlin)?

Quan vas anar a Berlin?

(110) Bis wohin **bist** du gegangen?

(111) 你走到哪了?

Nǐ zǒu dào **nǎle**?

Fins on has anat?

Tal com mostren les oracions anteriors, en alemany trobem, com ja sabem, el verb en segona posició, ja que es tracten d'oracions interrogatives parcials. A més, l'element interrogatiu es troba en primera posició. En canvi, en xinès trobem, com hem comentat, que l'element interrogatiu ocupa el lloc de la incògnita en la resposta i que a més, el verb no té la obligatorietat d'ocupar la segona posició, ja que com veiem amb l'exemple (109) el verb anar 去 (qù) es troba en tercera posició, mentre que en l'exemple (111) el verb 走到(zǒu dào) es troba en la segona posició, posposat al subjecte. El motiu pel qual trobem el verb en una posició o altra és un tema que no tractarem en aquest treball, atès que depèn dels components que conformin l'oració i com hem recalcat amb anterioritat ens fixem sobretot en si hi ha o no moviment de tipus QU o V2.

Una altra gran diferència del xinès en contraposició al castellà i l'alemany és quan un element interrogatiu es combina amb segons quines partícules, el conjunt pren un sentit completament diferent. Per exemple, si tenim l'element interrogatiu 什么 shénme (què) i el combinem amb la partícula 时候 shíhou (quan), és a dir, 什么时候, el significat ja no és *què* sinó *quan*.

5.2.4. Oracions interrogatives parcials amb la partícula 呢 ne

Com hem comentat, dins de les oracions interrogatives parcials trobem, en xinès, les oracions interrogatives amb 呢 *ne*. Recordem que aquesta partícula es posa davant d'un nom o pronom per preguntar el lloc on es troba allò que s'està designant. Una altra funció de la partícula 呢 *ne* és preguntar sobre allò que l'oració precedent afirma (§ 4.3.2.2). Per tant, veiem que aquest tipus d'oració necessita obligatòriament la partícula al final de l'oració per tal de preguntar on es troba el nom o pronom que acompanya. En canvi, en alemany o castellà no usem partícules per determina el lloc on es troba allò que s'està preguntant, sinó que utilitzem un element interrogatiu com en l'exemple: *on està la meva càmera fotogràfica?*

5.2.5. Oracions interrogatives múltiples o complexes

A continuació, esmentarem breument les oracions interrogatives múltiples i en el següent apartat (6.2.4) tractarem les ecopreguntes. Així, hem vist que en les oracions interrogatives múltiples tant en castellà com en alemany la primera posició és sempre ocupada per un element interrogatiu qu mentre que la resta d'elements interrogatius romanen *in situ*. En canvi, hem vist que a diferència del primer bloc, el xinès és una llengua que només admet elements interrogatius *in situ*, és a dir, que els elements interrogatius ocupen la mateixa posició que ocupen en la resposta. El bloc (112) escenifica el que acabem de comentar:

(112)

¿**Quién** compró **qué**?/ ¿**Qué** compró **quién**?

Wer hat **was** gekauft? /**Was** wurde von **wem** gekauft?

谁买了什么? 谁买了什么?

Shuí mǎile **shénme**? **Shuí** mǎile **shénme**?

Qui va comprar **què**? /**Què** va comprar **qui**?

Si observem l'exemple (112) veiem que tant la versió en castellà com en alemany trobem en primera posició *qui* en la primera oració i *què* en la segona, mentre que en xinès observem que la primera oració i la segona són les mateixes perquè com hem dit els elements interrogatius ocupen la posició que han d'ocupar en la resposta. Per tant, mentre que en castellà i alemany existeix la possibilitat de dir el mateix de dues maneres, deixant a part la intencionalitat sobre allò que es vol fer èmfasi, en xinès només existeix una possibilitat.

5.2.6. *Ecopreguntes*

Les ecopreguntes són aquelles oracions interrogatives que sol·liciten una confirmació del que s'acaba de dir. Com ja hem vist en el bloc 2 les oracions interrogatives eco s'usen de manera molt similar, tot i que potser hi ha una petita diferència entre el castellà i l'alemany, atès que en castellà pots fer una ecopregunta sense la necessitat de no haver-ho entès. Aquesta matisació en alemany és classificat com un altre tipus d'oració interrogativa anomenada *Gegenfrage* (contrapregunta). En xinès, les ecopreguntes s'usen per sol·licitar la confirmació d'allò que s'està dient, tal com veiem amb l'exemple (113):

(113)

Pasaba por allá y me encuentre a María -¿A María?

Ich kam dort vorbei und traf Maria. – Maria?

我路过那里，看到了玛丽亚。 玛丽亚？

Wǒ lùguò nàlǐ, kàn dàole mǎliyà. Mǎliyà (Maria)?

Passava per allà i em vaig trobar a la Maria. – La Maria?

5.2.7. *Oracions interrogatives totals*

A diferència de les llengües del Bloc1, el xinès compta amb una classificació única en les oracions interrogatives totals. Aquesta classificació és feta segons quin tipus de partícula porten. Les partícules que trobem en la classificació de les interrogatives totals són les següents: 吗 ma, 吧 ba, 啊 a, 好吗 hǎo ma, 行吗 míng ma, 对吗 duì ma i 可以 kěyǐ ma.

En el capítol de descripció (§ 4.3.3.4) ja hem explicat com funciona cada una d'aquestes partícules és per això que en aquest apartat no les tractarem una per una detalladament. Creiem oportú destacar que les oracions interrogatives totals porten partícules que matisen pragmàticament i que a més són necessàries per indicar en tot moment que allò és una oració interrogativa total. Així, trobem que en xinès especialment la pragmàtica juga un paper important i que a més, com és sabut, està relacionada amb la sintaxi.

Així doncs, les oracions amb la partícula 吗 ma en xinès són les típiques oracions interrogatives totals que coneixem en castellà i que hem vist en alemany, és a dir, serveix per marcar que la resposta serà un *sí* o un *no*. La partícula 吧 ba s'usa de la mateixa manera, però amb la diferència que la persona qui formula l'oració interrogativa vol comprovar una suposició d'allò que pregunta. Per tant, aquesta

partícula juga un paper pragmàtic, ja que està afegint informació extralingüística, el fet de suposar. En alemany, per exemple, també trobem que es poden formular oracions interrogatives totals mostrant que suposes allò que preguntes, però en comptes d'usar un element morfosintàctic es marca a través de l'entonació. A tall d'exemple quan en alemany es pregunta alguna cosa i s'espera que la resposta sigui afirmativa l'entonació acaba amb to descendent. En canvi, en castellà quan suposem allò que es pregunta usem elements com per exemple *verdad* o *no*: *¿Vendrás a la fiesta, verdad?*

Amb la informació donada fins ara el lector podria pensar que el xinès i el castellà s'assemblen, atès que els dos afegeixen al final de l'oració un element per indicar que estem suposant. Si bé no això és cert, hem d'observar que en xinès la partícula 吧 *ba* a part de marcar-nos aquesta suposició, també ens està marcant que l'oració interrogativa és total, ja que es substitueix 吗 *ma* per 吧 *ba*.

(114)

ORACIÓ INTERROGATIVA TOTAL (NORMAL)	ORACIÓ INTERROGATIVA TOTAL (SUPOSICIÓ)
¿Te llamas Èlia? Heißt du Èlia? 你叫 Èlia 吗? Nǐ jiào Èlia ma?	¿Te llamas Èlia, verdad? Heißt du Èlia? 你叫 Èlia 吧? Nǐ jiào Èlia ba?

La partícula 啊 *a*, col·locada com totes les partícules al final de l'oració interrogativa, s'usa per marcar un valor persuasiu a l'oració. Quan es pregunta amb aquesta partícula la resposta sol ser afirmativa. Per acabar, hi ha un conjunt de partícules que s'usen per transformar una oració declarativa afirmativa en una oració interrogativa total. Aquestes partícules són les següents: 好吗 *hǎo ma*, 行吗 *xíng ma*, 对吗 *duì ma* i 可以吗 *Kěyǐ ma*.

La diferència entre aquest conjunt de partícules i la partícula 吗 *ma* és que amb 好吗 *hǎo ma*, 行吗 *xíng ma*, 对吗 *duì ma* i 可以吗 *Kěyǐ ma* només es poden formular oracions afirmatives i no pas negatives. Buscar un equivalent en català d'aquestes partícules és difícil, ja que no hi ha una traducció exacta.

Així doncs, concloem que el xinès usa partícules per matisar un tipus d'oració o altra, però, a més, aquestes partícules són necessàries per marcar que allò que s'està dient és una oració interrogativa. En altres paraules, en castellà no necessites un element per indicar que allò és una interrogativa, ja que comptes amb el signe interrogatiu en l'escrit i l'entonació en l'oral, i el mateix en alemany, mentre que en xinès la presència o absència d'una partícula indica la modalitat de l'oració.

5.2.8. Oracions interrogatives disjuntives

Tal com comentàvem en el Bloc 1, les oracions interrogatives alternatives són aquelles oracions que et permeten escollir entre dues o més opcions. Hem vist que en castellà i alemany no hi ha cap diferència en l'ordre dels constituents sintàctics i en xinès passa exactament el mateix. Trobem dues oracions interrogatives totals enllaçades per una conjunció disjuntiva: *o*. A tall d'exemple:

(115)

¿Vienes ahora **o** pasamos a buscarte más tarde?

Kommst du jetzt **oder** sollen wir dich später abholen?

你是现在来**还是**我们晚点去找你?

Nǐ shì xiànzài lái **háishì** wǒmen wǎndiǎn qù zhǎo nǐ?

Vens ara o et passem a buscar més tard?

5.2.9. Oracions interrogatives afirmatives-negatives

Aquest apartat tracta un tipus d'oracions interrogatives que no es donen en castellà ni alemany són les anomenades oracions interrogatives afirmatives-negatives. Aquestes oracions es caracteritzen per dur en la mateixa estructura una combinació del predicat en la forma afirmativa i en la forma negativa. La següent oració ho exemplifica:

(116)

你母亲工作**不**工作?

Nǐ mǔqīn **gōngzuò bù gōngzuò**?

En aquí observem que l'estructura de l'oració és:

[subjecte + **verb** + **partícula de negació** + **verb**?]

Normalment l'estructura de l'oració interrogativa afirmativa-negativa sol ser la presentada anteriorment, però quan el predicat de l'oració porta objecte l'oració pot tenir tres estructures diferents (§4.3.5)

5.2.10. Reflexió

En aquest capítol hem centrat la nostra atenció a les semblances i diferències existents entre el primer bloc (castellà-alemany) i el xinès. Per fer-ho hem dividit el capítol per apartats segons la tipologia de les oracions interrogatives que han estat descrites anteriorment en les tres llengües d'estudi.

Així, hem vist que el trasllat de l'element interrogatiu qu es dona de la mateixa manera en castellà i alemany, mentre que en xinès no hi ha un trasllat de l'element interrogatiu qu, sinó que es manté *in situ*. A més, hem vist que en xinès igual que en castellà no existeix aquesta rigidesa en les oracions interrogatives parcials de mantenir el verb en segona posició tal com passa en alemany. Tot i això, hem vist, a través dels exemples, que el xinès prefereix col·locar el subjecte abans del predicat. En l'apartat de les oracions interrogatives parcials hem observat, també, la particularitat de l'ús de la partícula 呢 ne per determinar el lloc on es troba allò que s'està preguntant.

En el primer bloc hem observat que, per exemple, les oracions interrogatives totals es duen a terme de la mateixa manera tant en castellà com en alemany amb la única diferència que quan en una oració interrogativa total hi apareix un adverbí temporal aquest prefereix ser col·locat a l'inici de l'oració. En canvi, en aquest segon bloc hem vist com en xinès l'ús de les partícules matisa el tipus d'oració i que a més, indica que allò que es presenta és una oració interrogativa. Per acabar, hem vist que les oracions interrogatives disjuntives presenten el mateix ordre i que s'usen de la mateixa manera en les tres llengües.

6. CONCLUSIONS

El nostre objectiu des d'un principi era fer una primera aproximació a partir d'un estudi comparatiu de les oracions interrogatives en tres llengües tipològicament diferents: el castellà, l'alemany i el xinès. Per a dur a terme aquesta anàlisi hem intentat aclarir, en primer lloc, les oracions interrogatives en cada una de les llengües de treball per, després, analitzar-les segons el marc teòric escollit. Recordem que centrant-nos principalment en dos tipus de moviment: el trasllat QU i el moviment V2.

A partir de la recerca d'informació en cada una de les llengües, ens hem adonat que totes les llengües presenten els mateixos tipus d'oracions interrogatives a excepció del xinès que, com hem vist, compta amb les oracions interrogatives afirmatives-negatives. Així, en un primer moment, no teníem pensat incloure aquest tipus d'oració, atès que no en teníem constància.

L'anàlisi ens ha permès observar que malgrat ser llengües de tipologia diferent l'alemany i el castellà comparteixen el trasllat qu, el qual es dona en les oracions interrogatives parcials, mentre que el xinès no compta amb aquest moviment, sinó que els elements qu es mantenen *in situ*. Com a característica pròpia de l'alemany, trobem el moviment V2 que ens ajuda a veure aquesta rigidesa de la que parlàvem a la introducció. Tanmateix, val a dir que l'alemany és una llengua rígida si ens basem només en la morfosintaxi, però existeixen altres elements com l'entonació, etc. que ajuden a donar flexibilitat a aquesta llengua. A més, hem observat que el xinès necessita obligatòriament marques morfològiques (partícules) per poder construir oracions interrogatives del tipus parcial (partícula *ne*) o total.

Així, tot i aquestes diferències observables entre llengües, la gramàtica generativa permet explicar qualsevol tipus de llengua. Cada una d'aquestes es manifestarà d'una manera o altra, però els mecanismes explicats per la gramàtica generativa són vàlids per a totes les llengües. De manera que el trasllat QU explicat per aquesta gramàtica serà vàlid per a totes aquelles llengües que comptin amb aquest moviment, un moviment que sempre és cap a l'esquerra.

Per tant, l'anàlisi dels diferents moviments i posicions ens dona un resultat que és com el que preveïem en la hipòtesi inicial. Ens hem adonat que dels tipus d'oracions interrogatives la que és més significativa pel nostre treball és l'oració interrogativa

parcial, atès que reflecteix el moviment en alemany i en les llengües romàniques i que, en contraposició, mostra l'absència d'aquest moviment en xinès. Les oracions interrogatives totals també han marcat cert grau de diferències entre llengües. En canvi, les oracions interrogatives múltiples, les ecopreguntes i les disjuntives presenten el mateix ordre en les tres llengües d'estudi.

Així doncs, tal com apuntàvem a la introducció, mitjançant aquesta comparació hem observat que cada llengua té les seves característiques particulars i que, per tant, aquestes particularitats de cada llengua afecten a l'aprenentatge d'una nova llengua. D'aquesta manera, creiem que s'hauria de donar la mateixa importància a la llengua que es vol aprendre com a la llengua de la qual partim, per tal d'enfocar l'aprenentatge cap allò que, per exemple, suposa una distància estructural més gran.

A més, a través de la comparació de les oracions interrogatives ens hem adonat que se'ns obra una via de treball futura, ja que com hem apuntat en alguns apartats, els elements pragmàtics i semàntics juguen un gran paper en les oracions interrogatives. Així doncs, per abordar un fenomen d'aquest tipus és evident que no només ens podem basar en moviments sinó que també hem de tenir en compte altres elements col·laterals que també tenen un paper important. Alguns d'aquests elements són la fonologia, l'entonació, la combinatòria lèxica, els canvis de significat, entre altres.

7. BIBLIOGRAFIA

- Baker, C. (1978). *Introduction to generative-transformational syntax*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Borsley, R. (1999). *Syntactic theory: A unified approach*. London: Arnold.
- Carnie, A. (2012). *Syntax: A generative introduction*. Malden, MA: Wiley-Blackwell.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge: The MIT Press.
- Chomsky, N. (1993). *Lectures on Government and Binding The Pisa Lectures*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Chomsky, N. (1995). *The Minimalist Program*. Cambridge: The MIT Press.
- Chomsky, N. (2002). *Syntactic Structures*. (2a ed.) Berlin: Mouton de Gruyter.
- Del Bosque, I., Gutiérrez-Rexach, J. (2009). *Fundamentos de sintaxis Formal*. (1a. ed.). Madrid: Akal.
- Eguren, L., Soriano, O. (2004). *Introducción a una sintaxis minimalista*. Madrid: Gredos.
- Engel, U. (1996). *Deutsche Grammatik*. Heidelberg: Julius Groos.
- Engel, U. (2004). *Deutsche Grammatik Neubearbeitung*. Munich: iudicium.
- Engel, U. (2009). *Deutsche Grammatik*. Munich: iudicium.
- Fabra, P. (1982). *Sintaxi*. Hospitalet de Llobregat: Aqua.
- Fabra, P. (1995). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Fagan, S.M.B. (2009). *German: A linguistic introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Haegeman, L. (1994). *Introduction to Government Binding Theory*. (1a ed.). Oxford: Blackwell.
- Haider, H. (2010). *The Syntax of German*. Regne Unit: Cambridge syntax guides.
- Marsá, F. (1998). *Cuestiones de sintaxis española*. Barcelona: Ariel.

Metzger, M. (1997). *Semántica, pragmática y sintaxis del español*. Gottfried Egert Verlag.

Pavey, L. (2010). *The Structure of Language. An Introduction to Grammatical Analysis*. Cambridge: Cambridge.

Roberts, I. (1997). *Comparative syntax*. London: Arnold.

Ruipérez, G. (1992). *Gramática alemana*. Madrid: Cátedra.

Shanmu Chen, R., Zhining, Z., Wu, H., Renzhong, W. (2012). *Das Neue Praktische Chinesisch*. Zürich: Chinabooks.

Tallerman, M. (2005). *Understanding syntax*. (2a ed.) Malta: Hodder Arnold.

Weinrich, H. (1991). *Textgrammatik der deutschen Sprache*. Stuttgart: DUDEN.

Zenghui, X.; Zhoy, M. (1997). *Gramática China*. Barcelona: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.